The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
WEDNESDAY, OCTOBER 8, 1966

LATVIJA AMERIKĀ

81. N-RS. TREŠDIENA, 1966. G. 12. OKTOBRIS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A.
tālrunis 544-4278

Darba dienas svētku noskaņā

KOKLĒTĀJU DIENAS FILADELFIJĀ

Cauri nepārtrauktām lietavām Filadelfijā 1. oktobrī saradās kokļu dienu dalībnieki. Citi savas kokles no ūdens bija paglābuši baltās drāniņās, citi plastikas maisos vai samta izklātās kastēs. Kaut paredzētas tikai darba dienas, Neptūna klubā bija svētku noskaņa, kuŗu radīja tikšanās ar tālu braukušajiem koklētājiem.

Kokļu dienas atklāja rīcības komitejas priekšsēdis Laimonis Spožais, pieteicot ALA kultūras biroja vadītāju Dr. P. Norvili, kas sirsnīgā apsveikuma runā aprādīja, ka koklēšana kā nacionāls pasākums ir ALA kultūras biroja interesēs. Kultūras biroja vārdā viņš solīja atbalstu un novēlēja visiem kokļu dienu dalībniekiem labas sekmes.

Par koklētāju sekmēm bija rūpējusies rīcības komiteja, sagādādama bagātu referātu virkni, kuŗu iesāka gleznotājs Leonīds Linauts par tematu „Kokļu rotāšana". Kokļu rakstus veidojot, nedrīkst pārāk ietekmēties no audumu rakstiem, tāpēc rotāšanai pēc iespējas jāizmanto koka greznojumu paraugi vai arī tekstīliju raksti jāpielāgo koka greznošanai, vadoties gan no kompozicijas, gan lietderības principiem. Te izmantojami jau esošie rotājumi, kā arī rakstu pazinēju zināšanas. Šaubu gadījumā labāk nerotāt, nekā rotāt nepareizi.

Andreja Jansona referātu par tautas dziesmu kā cilvēka mūža gaitu pavadoni ilustrēja daudzi lentē ieskaņoti gan teicamo, gan dziedamo dziesmu paraugi. Teicamā dziesma, kuŗas primitīvā meldija bieži nepārsniedz četrus toņus, dziedāta istabā dažādos godos. Dziedātājas tikai sievietes — teicējas, locītājas un vilcējas. Gandrīz visas dziesmas, kuŗas pazīstamas tagad, pieder pie dziedamām dziesmām. Parasti laukā dziedātas, daudzas no tām ir plašāka apjoma, komplicētākiem toņiem, piemēram, „Cīrulīti, mazputniņ" ar 1½ oktāvām pretstatā senatnīgajai „Lija Jāņu vakarā", kuŗa veidojas tikai no 3 toņiem. Dziesmas nav vienādi izplatījušās, un katram apgabalam tās īpatnas. Tā himniskajām Latgales dziesmām pretstatā rotaļīgās Kursas dziesmas. Vidzemē visvairāk Jāņu dziesmu, apm. ⅔ no visām pazīstamajām. Latgalē Jāņu dziesmas gandrīz nepazīst, bet Ludzas apkārtnē sastopam rotāšanas dziesmas. Lībiešu apvidos dziesmu vismazāk, taču „Pūt, vējiņi" dziedāta visā Kursas piekrastē līdz Engures ezeram. Dziesmās pierakstītais lībiskais teksts norāda uz tās varbūtējo lībisko izcelsmi. Pēc vispārēja ievada A. Jansons klausītājus iepazīstināja ar Jāņu dziesmām, rotāšanas, arāju, kaladū, talkas, kūlēju, ganu un šūpuļdziesmām, kā arī apskatīja dažādos bēŗu dziesmu veidus, kuŗi sastopami tikai no Nīcas līdz Lietuvas robežai, katru grupu ilustrējot ar ieskaņotajiem paraugiem. Referātu viņš beidza ar secinājumu, ka „latviešu prieks ir cildens, bet neieiet pār mērībās; arī sēru dziesmās valda sajūta, ka aiz melnās nakts ir mierinājums."

Profesora Jāzepa Leja referāts „Filoloģiskas piezīmes par tautas dziesmu tekstiem" ietvēra viņa teorijas par tautas dziesmu izcelšanos un izskaidrošanu, kuŗām, kā viņš pats saka, var ticēt vai neticēt. Tā pārrunas pēc referāta bija ļoti dzīvas, galvenokārt pašu klausītāju starpā. Taču daudzi klausītāji bija vienās domās ar profesoru, ka dziesmas iztulkošanā svarīga simbolika tās sākumā. Vēlāk tā bieži pārvēršas vienkāršā redzes gleznā, piemēram, „Kur tu skriesi, vanadziņi". Dziesmu vecumu var atminēt pēc vairāk vai mazāk nogludinātā pantmērā. Visgludākais tas ir dziesmās par debess spīdekļiem. Saules sieviešu kārta latviešu valodā izskaidrojama ar to, ka, pretēji dienvidiem, ziemeļos tā ir dzīvības devēja — māte. Tālākā referāta gaitā prof. Lelis apskatīja nozīmes tādiem tautas dziesmās sastopamiem jēdzieniem kā velis, vaska kurpes, apdziedāšanās, ozols un liepa, kā arī izskaidroja piedziedājumu „kaladū" un „rotā" izcelšanos, izejot no Latgalē sastopamām paražām.

Pēc referātiem sākās kopkoklēšana. Te piedalījās visi — gan no tāla koncertceļojuma atbraukušie, gan tie, kuŗi kokļu spēlei nododas savā nodabā, paši savu sirdi remdējot. Saskaitīju vairāk nekā 30 koklētāju. Jaunu un pavisam jaunu cilvēku pulkā bija arī pa iesirmākam; visi paklausīgi sekoja Andreja Jansona norādījumiem, jo saspēlētās dziesmas vakarā jāatkārto viesiem.

Vakara programma bija gaŗa un ļoti interesanta. To ievadot, Laimonis Spožais uzsvēra, ka šis nav koncerts, un, varbūt, tieši tāpēc noskaņa jau pašā sākumā bija silta un sirsnīga. Tālie viesi — Toronto koklētāji skandināja tautas dziesmas un dejas „pašmāju" aranžējumā, un viņu vadītājs Aivars Staško stāstīja par piecu toņu dziesmām, pats tās nospēlēdams. Man priekšā bija sīks tautas dēliņš, kas, pirkstgalos pacēlies, lielā uzmanībā vēroja notiekošo. Tie, kuŗus viņš gaidīja, ieradās ar Vašingtonas ansambli, kuŗu vada viņa tēvs Valdis Kārkls. Vašingtonas ansam-

(Nobeigums 5. lpp.)

MAZAIS VĪRS UN LIEL TAURE... Foto: A. Kalniņš

Grūti šķirties no iesildīta krēsla

ZVIEDRIJĀ PARLAMENTU NEPĀRVĒLĒS

Pārdzīvojumu mirkļos doti solījumi nav nekāda garantija. Par spīti tam, ka naktī pēc vēlēšanām 18. septembrī Zviedrijas ministru prezidents Tāge Erlanders un pāris viņa ministru izteicās, ka smagā sakāve aktualizē parlamenta pārvēlēšanu, tāda nenotiks. Pie šāda lēmuma nākusi valdošās sociāldemokratu partijas vadība nule notikušajā apspriedē. Līdz parlamenta vēlēšanām 1968. gadā Zviedriju joprojām vadīs Erlandera sociālistu valdība.

Jo skaļi prasības pēc jaunām vēlēšanām izskanējušas pilsonisko partiju laikrakstos; un visskaļāk, dabīgi, bijuši 18. septembra vēlēšanu galvenie uzvarētāji — liberāļi, t. i. Tautas partija.

Taču arī pilsoniskā presē, — kuŗa, cita vidū minot, ir visizplatītākā Zviedrijā, kur vai katrs laikraksts saistīts ar kādu no partijām, pret pārmērīgo „uzvarētāju optimismu" atskanējušas nosvērtākas un rezervētākas balsis. Ja šoruden parlamentu pārvēlētu, būtu sagaidāms, ka valdība nonāktu liberāļu un centristu rokās. Šai koalicijai ir zināma opozicija labā spārnā — konservātīvie. Taču ne tas galvenais. Jaunais parlaments ar sagaidāmo pilsonisko vairākumu atrastos pie varas ne ilgāk par diviem gadiem, t. i. līdz kārtējām vēlēšanām 1968. gada septembrī. Neesot iedomājams, — saka kritiskie vērtētāji, — ka šajā neilgajā laika sprīdī pilsoniskā valdība spētu attīstīt tik dinamisku darbību, ka pilnīgi pārliecinātu vēlētāju masas par pilsoniskās valdības priekšrocībām. Un ja to nevarētu, 1968. gadā sagaidāma vēlētāju novēršanās atkal pa kreisi, par labu sociāldemokratiem, pie tam pilsonisko valstsvīru prestižs tiktu ievērojamā mērā iedragāts. Tādā situācijā, varbūt, taktiski pareizāk esot „atstāt" sociāldemokratu valdību, kuŗas atlikušajā divu gadu darbības laikā tā atrastos starp abām pretējām ugunīm — pilsoņiem un komūnistiem.

Tūdaļ pēc vēlēšanām pašu sociāldemokratu rindās jūtama viesuļuguns izcēlās no sociāldemokratu jaunākās paaudzes puses. „Mūsu vadība ir sešdesmit gadu veca un tai jāpazūd, dodot vietu jauniem spēkiem," ir šis iekšējās opozicijas uzskatu kopsavilkums. Sociāldemokratiskās opozicijas pārmetumos redzamu vietu ieņem apgalvojumi, ka pašreizējā valdība neesot ieņēmusi pietiekami krasu nostāju pret ASV politiku Vietnamā.

Bet partijas vadība izšķīrusies palikt joprojām pie iesildītajiem krēsliem parlamenta ēkā Stokholmā. Vismaz līdz 1968. gadam.

GIR

Filadelfijā notikušo koklētāju dienu dalībnieki. Foto: V. Lanka

KONEKTIKETAS ROTAS KOŖA
KONCERTI

HAMILTONĀ — 22. oktobrī, pl. 7 vakarā Lietuviešu jaunatnes centra zālē, 48 Dundurn St. North. Diriģents V. Aldiņš. Piedalās Hamiltonas latviešu b-bas koris. Solisti M. Aldiņš (klarnete) un I. Sakss (klavieres). Pēc koncerta balle.

SIRAKŪZĀS — 23. oktobrī, pl. 2 pēcpusd. „Everson Museum of Arts" zālē, 407 James St.

Edvīns Mednis

Vārdu kaŗi pēc lielajiem kaŗiem

Tas tā bijis un būs — ikvienam kaŗam seko turpinājums, kuŗu izcīna ar vārdiem, kuŗiem nereti pievienojas arī dūres, pie kam galvenie cīnītāji ir aizvadītā kaŗa dalībnieki paši. Šie kaŗu pēckaŗi nebeidzas nekad. Ir jau pagājuši vairāk nekā 100 gadu kopš Amerikas pilsoņu kaŗa, bet tas vēl turpinās daudzu autoru darbos, un dienvidnieki (konfederālisti) vēl arvien cīnās par savu taisnību un nes sirdīs karstas ogles pret ziemeļniekiem (unionistiem).

Šāda veida pēckaŗu kaŗi visdedzīgāk noritējuši Francijā pēc Napoleona gāšanas, un bonapartisti, cik nu vēl viņu atlicis, saglabājuši līdz pat šim laikam neizdzēšamu rūgtumu pret burboņiem un citiem lielā imperātora kritizētājiem.

Jo krasi pēckaŗa kaŗi notiek Pad. savienībā, tikai tur lielas vārdu kaujas nerisinās, jo degradēto varoņu vārdus vienkārši izrauj no vēstures lapām, to vietā ielīpinot citus, kuŗi tur paliek līdz jaunai nokronēšanai.

Vairāk vai mazāk krasi, mazākais piesardzīgāk, šādi pēckaŗa vārdu kaŗi notikuši un notiek visur, un tam ir reizē viegls un sarežģīts izskaidrojums. Katram kaŗotājam arvien bijis savs karš, kādēļ tas parasti dedzīgi aizstāv pieeju savam kaŗam un uzskata, ka bijis lielu notikumu degpunktā. Tā arī mūsu ziemeļnieku kaŗotājs 1919. gada 22. jūniju izceļs pāri 3.—6. martam un 23. maijam, kamēr dienvidnieki par visu upju upi dēvēs Ventu. Tāpat ikviens cīnītājs par pārākajiem varoņiem uzskatīs allaž savējos un to kritizēšanu uztvers kā personīgu aizkārumu. Un tā ātri vien niecīgākais aizkārums sirds dziļumos pieaug, tad nereti vārdiem seko arī darbi. Tā vieni pret otriem vērš vārdu ložmetējus, izmet rokas granātas un pa laikam izspridzina dinamītu, izraisot neapvaldītu jūtu eksplozijas.

No tām cietuši visi — kā mūsu pirmie cīnītāji strēlnieki, tā arī pēdējie, mūsu leģionāri. Ko tad vēl turpina pārmest latviešu strēlniekiem? To vien, ka viņu nav bijis Latvijā nedz 1918. gada beigās, nedz visā 1919. gada tecējumā, ka tieši šai laikā viņu nav bijis mūsu nacionālo kaŗotāju pusē. Te jājautā atkal un atkal: Kas tad īstenībā bija mūsu nacionālā armija, kāds tās pamatsastāvs? Un jāatbild: Tā bija lielā mērā strēlnieku armija, kas dabūja nacionālās armijas apzīmējumu. Daudzi strēlnieki un viņu virsnieki stiprināja arī kalpakiešu rindas. Ja strēlnieku vēsturisko cīņu sākumā nebija vēl vairāk, tad jājautā, ko kalpakieši bija darījuši, lai šos strēlniekus kā pārnācējus un pārbēdzējus dabūtu savā pusē? Vācu vienības pārnācējus un gūstekņus vienkārši apšāva, un vāciešu ienākšana Rīgā 1919. gada 22. maijā izvērtās par drausmīgām asins dzīrēm.

Tam pieskaros tikai garāmejot, lai parādītu, cik nepamatoti vēl mūsu laikā atkārto vecu vecās nepareizības, kuŗas savā ziņā ir atkal vārdu kaŗa turpināšana jau tuvu pie 50 gadiem (pēc 1919. gada notikumiem). Joprojām viena puse vēl nav paguvusi pārliecināt otru, tāpat kā amerikāņiem tas vēl nav izdevies.

Kādēļ vajadzēja šo faktu pieminēt? Tādēļ, lai parādītu, ka velti un lieki ir vienas puses aizstāvju uzbrēcieni otriem, kas turpinās arī preses slejās. Te pārliecināšana nav iespējama, jo katram ir bijis savs karš, kas iesēdies asinīs jau agrās jaunības dienās un mūža tecējumā vēl vairāk ieēdies izjūtās. Tas nebūtu izcērtams pat ar cirvjiem, nemaz nerunājot par vēsturnieku un citu rakstītāju spalvas švīkoņu.

Par labu pierādījumu tam var noderēt daži izvilkumi no franču rakstnieka Anatola Fransa romāna „Silvestra Bonnāra noziegums", kuŗa tulkojumu pirms 12 gadiem izdevis Alfreds Kalnājs, bet kuŗa aktuālitāte pieaugusi dienu no dienas, pastiprinoties spalvu un domu kaŗiem par kādu vēstures personu un tās lomu. Šo ievērojamo romānu pirms vairākiem gadu desmitiem godalgojusi Franču akadēmija. Tajā notēlotā darbība norisinās pag. gadsimta 60-tos gados, tā tad pirms 100 gadiem, bet romāns lasās ļoti dzīvi un aizraujtīgi, vienīgi Napoleona vietā jāliek kāds cits ģenerālis.

Romāna personas sadalītas Napoleona cienītājos un aizstāvētājos un viņa noliedzējos. Abu pušu sadursmes vēl karstas pēc vairākiem gadiem, kas pagājuši kopš imperātora nāves Sv. Helēnes salā. Tas liek saprast arī mūsu domu un ideju sadursmes pēc daudz īsāka laika spriža. Napoleona aizstāvis romānā ir Silvestra Bonnāra tēvs, kas bijis valsts dienestā imperātora laikā. un jo dedzīgs napoleonists ir arī Bonnāra tēvocis — kapteinis Viktors, kas trīsreiz ievainots kaujās. Viņu pretinieks ir matemātiķis, filozofs un rojālists Delesejs, kas norakstu rots par „lielāku rojālistu nekā pats Luijs XVIII". Viņš dēvē Napoleonu par Korsikas briesmoni un saka: „Es viņam neuzticētu neviena pulka, tik nožēlojams kaŗavīrs viņš bija." Romānā tālāk lasāms: „Mans tēvs pret Napoleonu nejuta sevišķas sirsnības, bet viņš bija kalpojis zem viņa varas un nevarēja paciest, ja dzirdēja imperātoru pulgojam, it sevišķi, ja tas notika par labu burboņiem, uz kuŗiem viņš turēja īgņu prātu." Lielākais Napoleona dievinātājs ir tēvocis Viktors. Pat pusdienu laikā viņš slavē aizgājušos laikus un lādas par pašreizējiem. Drāmatisks konflikts notiek, kad uz pusdienām Bonnāru ģimenē atnāk Delesejs un pavisam negaidīti ierodas arī tēvocis Viktors. Saruna pievēršas sievietēm Napoleona dzīvē, un, pēc dažām Deleseja piezīmēm, kapt. Viktors iesaucas: „Napoleonam bija cita sieva, nevis Žozefīne un Marija Luize! Goda leģiona krusts mirdz pie tās krūtīm, un tās vārds ir — Slava!" Uz to Delesejs sausi atbild: „Jūsu Bonaparts ir — nelietis." Kapteinis viņu sagrābj pie rīkles, un Delesejs ar savu meitu Klementīni pazūd no dzīvokļa.

Tā tēlots ne vien romānā, bet notiek arī reālajā dzīvē, kad ne vien ar vārdiem, bet arī darbiem mēģina pārāk krasi iztulkot vēsturi. Par vēsturi un tās iztulkošanu franču sirmais romānists Anatols Franss (kas arī jau ilgus gadu desmitus pievienojies aizsaules domātājiem) saka: „Katrs notikums pats par sevi ir ļoti sarežģīta parādība, un neviens vēsturnieks tos nespēj attēlot un novērtēt visā lielajā sarežģītībā. Tāpat grūti izvērtēt sakarību notikumu starpā. Reizē ar to vēsture nav zinātne, bet lielā mērā māksla, kas dibinās vienīgi uz fantaziju."

Tas, protams, ir pārspīlējums, pie tam vēl diezgan liels, bet mums jāatzīst, ka arī mūsu vēsturei nereti ņemta talkā lielā iedomāšanās māka un iestāstīšanas māksla. Arī tādēļ ir labāk pārāk neaizrauties arī vārdu kaŗiem, kuŗu pamatā nereti atrodas kā pārprasti, tā dažādi izprasti notikumi. Labāk vienosim savus spēkus daudz lielākām cīņām, veltīgi neizšķiežot tos pēckaŗa vārdu kaŗos un ciņos!

Vēstule Dr. Ansim Karpam

Gatavojoties ceļojumam uz Čikagu un Toronto, rakstīju Jums un solījos iegriezties Jūsu klusajā Votertaunā, Viskonsinā, lai varētu pateikt daudz nokavēto labdienu un parunāties par mūsu visu dzīvi un dzīvošanu, nedzīvi un nedzīvošanu, par jauno domu, lielāku sapņu un darbu meklējumiem un atradumiem, kuriem Jūs esat bijis redzīgs un drosmīgs iesākums.

Ciemojoties Čikagā, Daugavas Vanagu dienu rakstnieku rītā saņēmu aicinājumu satikties ar 52 latviešu studentiem Kalamazū universitātē, kur Dr. V. Muižnieka ierosinājumā un vadībā nedēļu nogalēs notiek latviešu valodas un literātūras studijas ar latviešu profesoriem. Tālāk, ciemojoties Toronto, kur katoļu akadēmiķu vadītājs Dr. E. Upenieks bija sarīkojis satikšanos ar Toronto tautiešiem, nāca aicinājums paciemoties un satikties sarīkojumā ar Hamiltonas tautiešiem. Hamiltonas latviešu biedrības sirsnīgais priekšnieks Jānis Jasmanis lūdza piedalīties viņa biedrības 17. gadadienā. Visi šie apciemojumi un satikšanās deva neaizmirstmu un jaunām ierosmēm bagātu pieredzi. Kopā ar prieku bija jāizjūt steidzīgā ceļojuma skumīgums: dienu skaits bija nodilis, un redzēju, ka uz Votertaunu un Mineapoli vairs netieku. Lūdzu piedošanu.

Ļoti žēl, ka neiznāca satikties un parunāties ar Jums personīgi. Ceļojuma pieredzes, tikšanās ar sirmām māmuļām un tēviem, ar mātēm, tēviem un viņu bērniem, ar skolotājiem un skolotājām no Latvijas dienām, ar ikdienas nastu nesējiem un savas maizes pelnītājiem fabrikās, ar Latvijas karavīriem — Daugavas vanagiem, ar rakstniekiem, dzejniekiem un avīžu ļaudīm, ar mūsu jauniešiem, ar mūsu jaunajiem Ph. D., M. A. un B. A., ar mūsu vecajiem un jaunajiem profesoriem ASV un Kanadas universitātēs, ar daudz un dažādiem traku un lielu sapņu sapņotājiem par dzimteni, par Latvijas un latviešu šodienu dzimtenē un par Latvijas un latviešu nākotni. Man likās, ka viss tas ir daudz kas vairāk un daudz lielāks par to, kas varētu izstaigāt un izskanēt mūsu divu sarunas vārdos Jūsu klusajā Votertaunā.

Tas, ko šai vēstulē man gribas Jums pateikt, vairs nav tas pats vien, ko biju iecerējis pateikt, būdams vēl savā vīnu ielejā — nomaļajā Napā, Kalifornijā, pirms sava ceļojuma. Vārdi un domas, kas aizies pie Jums ar šo vēstuli, nav tikai manas domas un vārdi. Tie ir daudzo simtu latviešu, kas satikti šai vienreizēji interesantajā ceļojumā. Tāpēc man arī likās, ka šī saruna un vēstule vairs nepieder tikai mums diviem.

Doktor, kad Jūs atgriežaties atpūsties savā klusajā nomalē un pavadiet domu un darbu stundas savā nepretenciozajā un pazemīgajā ikdienā, varbūt reizēm Jums nemaz neienāk prātā tas viļņu garums un dziļums, kuru Jūsu pirms gadiem pasāktā iedrošināšanās iekustinājusi visā domājošā latviešu sabiedrībā, visās dvēselēs, kurās ilgi ir aizsāpējusi mūsu materiālistiskā nedzīve un veco mērnieku laiku auņu un kāpostu svētki visjaunākā un spožākā mūsu ģimeņu, grupu un klubu versijā. Ar saviem rakstiem presē, ar „nedomājamo" domu domāšanu, ar „nerunājamo" runu teikšanu, ar „nesasaucamo" kongresu sasaukšanu Jūs iesviedāt pirmo sudraba akmeni zaļi noaugušajā „status quo" labklājības, kultūras un domāšanas „neaizkaramajā" līmenī, un šie jaunie viļņi atsedza ūdeņus, tajos sāka spoguļoties mūsu sabiedrības seja un daudzi sabiedrības pīlāri bija pikti un nikni par „vienības un mierīgās sadarbības" jaukšanu: tas trako dakteris Karps grib teikt un mācīt ,kā normālajiem jāuzvedas, jādomā un jādara... Savācis visādus puikas, studentus, visādus Ph. D., kuriem no Latvijas tradicijām nav ne jēgas, vēl dažādus mākoņu stūmējus no vecākiem gadagājumiem, un tad nu šie taisīšot latviešu trimdas sabiedrībai to īsto kultūru... Nu, var jau paskatīties, kā šie jūgs zirgu gaisa ratos...

Nav noliedzams, daudziem „normālajiem' vēl pirms gada likās, ka viss mūsu dzīvē un domāšanā ir tik normāli, ka starp 1935. un 1965. gada pasauli tie nemanīja nekādas atšķirības. Tikai jāturpina. Lieta tik vienkārša...

Jūsu gara dziednieka - psīchiatra pieredze individu un grupu domāšanas veidos, izteiksmēs un reakcijās, reizē ar to analitiskā izpratne dziļi ievainotu individu un tautas emocijās deva Jums spēku un redzību pateikt īstos vārdus īstajā laikā. Jūs definējāt, izteicāt skaidros konceptos nepateiktas domas, jūtas un vēlmes, kas gulēja, gaidīdamas veidu, idejā. Domājošā sabiedrības daļa, bet jo sevišķi mūsu akadēmiskā jaunatne atsaucās ar sporadisku spontānitāti: ir laiks jaunām domām, jaunām idejām, jauniem darbiem, jauniem, lielākiem Latvijas un latviešu sapņiem.

Tas, ko pieredzēju un dzirdēju, ceļojumā sarunājoties ar mūsu ļaudīm, sevišķi ar vidējās un jaunākās paaudzes latviešiem, ar mūsu akadēmiķiem un studentiem, apliecināja vairākkārt, ka Jūsu ierosinātās idejas un domas ir pāraugušas Jūsu sākotnējās ieceres un jau pieņēmušas kustības veidu, kas piedāvā idejas, darbus un jaunus darītājus. Visur, visās vietās un sanāksmēs, mūsu sabiedrība ir veselīgā jaunu meklējumu konflikta procesā, un diskusijas turpinās par jauniem veidiem un metodēm, par darītājiem mūsu nacionālo mērķu sasniegšanā. Diskusiju risinājumā top un taps mūsu dzīves un darbu ideoloģija, kas spēs uzlikt pienākumus un prasības visai mūsu sabiedrībai. Grupu un organizāciju spiediens spēs aizsniegt arī vienaldzīgos malā stāvētājus. Ja viņiem nav laika piedalīties ar personīgu darbu un laiku, tad viņiem būs jāpiedalās ar līdzekļiem. Skaistās mājas, mēbeles, auto un pietiekamie ienākumi un krāšņās viesības liecina, ka nauda pa latviešu rokām jau pludot pludo uz visām pusēm. Tai laiks sākt pludot uz latviešu tautas un Latvijas vajadzībām un mērķiem.

Visbeidzot man gribas pieminēt dažus ceļojumā dzirdētus komentārus, kurus, Jums pašam klātesot, jaunie akadēmiķi un studenti būtu kautrējušies teikt:

„Dr. Karps bija pirmais, kurš, līdzībā runājot, pateica, ka dzīve un kultūra nav nekāda veca govs, kuru visi garāmgājēji var slaukt un slaukt bezgalīgi, nemaz nepadomājot, ka to būtu arī pašiem jābaro ar jaunu spēkbarību. Starp mūsu „letiņiem" ir daudz tādu, kas nejūt pienākumu pat zāles sauju pasniegt. Tādus vajadzētu ielikt kādā trubā un aizšaut uz Sibiriju. Varbūt tur viņi atmostos."

„Starp mūsu visādajiem vadoņiem un vadītājiem par daudz orātoru. Zini, tādi ar patosiņu: tra-la-lā, džimlai-džimlai, labi bija Latvijā. Šodien mēs ciešam. — Sit kā skārdu. Katru gadu no jauna. Mēs saprotam, kā bija Latvijā un kā ir šodien. Kur ir doma, kas ir redzīga šodien un uz rītu? Dr. Karps nav orātors. Viņš runā par faktiem un iespējām; meklē ceļu kopā ar citiem, kas arī spēj domāt. Tam cilvēkam var ticēt. Viņu pat var mīlēt gara jaunības dēļ, kaut viņam jau pāri septiņdesmitiem."

„Savādi, ka Latvija nav atstājusi solīdāku mantojumu mūsu politiķiem. Es domāju tā: vairāk domājošu galvu un ētisku personību. Daudziem no viņiem pirmā lojālitāte nav Latvijai, bet viņu grupai, klubam, kliķei. Tas spīd cauri ar tādu biezu krāsu, ka... Labāk neteikšu. Dr. Karpa pievilcība un ticamība ir viņa domas saturs un viņa ētiskā personība. Viņa mēroga vīri ir arī starp mūsu karavīriem, akadēmiķiem un dažādiem profesionāļiem. Ir vēl, kur pasmelt."

„Būtu pakalpots visai latviešu lietai un viņiem pašiem, ja dažādi mūsu vadītāji, kas bijuši okupācijas laiku administrācijās, paietu mazliet nomaļāk. Vai tad viņi to nesaprot? Nē, tas neattiecas uz karavīriem. Viņi bija tēvzemes sargi, smagāko nastu nesēji tautas posta laikā."

„Zēni un meitenes pusaudžu gados aiziet no latviešiem. Ap padsmitiem tiem liekas, ka ne latviešu valodai, ne visai būšanai nav tā sociālā prestiža, kāds ir viņu skolas apkārtnei un jauniešu grupām. Ap 20 gadiem un vēlāk tie sāk nākt atpakaļ. Kāpēc? Īsti nezinu, kas tas ir, kas velk atpakaļ. Varbūt, tas ir siltākais dziļums, kas ir latviešu jauniešu domās un runās, kad tie sāk runāt par latviešu pašu lietām. Varbūt arī tas, ka latviešu studentos sākuši savairoties jau, nie Dr. Karpi. Lai varētu justies kādā grupā kā mājās, jāspēj ticēt tam, kam tic šo grupu vadītāji. Attieksmes un personības pielīp. Jūs saprotiet."

Es sapratu. Un man bija silti un labi. Es atkal jutos un biju ļoti mājās pie visu paaudžu latviešiem, no sirmgalvjiem līdz pusaudžiem, kas dzimuši ASV un Kanadā. Kādu laiku pirms šī ceļojuma man brīžiem bija sācis likties, ka nav vērts rakstīt ne rindas. Viss pateikts.. Kas gan to īsti klausīsies, kas man vēl būtu sakāms? Ceļojumā es atkal izjutu, ka ir daudz vēl nepateiktā, ka to vērts pateikt, ka ir vēl tādi sirmie un jaunie, kas palīdz domāt un dzīvot, jo grib iet un jau iet uz latviešu un Latvijas rītdienu. Ir labi būt ar viņiem visiem kopā.

Mīļais Dr. Karp, es pieredzēju un dzirdēju daudz no tā liecinājuma, ka jūsu sirmums spējis būt dzīva jaunība visur, kur latvieši šodien domā un sapņo lielākus sapņus nekā pirms gada. Jūs esat daudz pateicis, radījis un paveicis. Daudzi jums pateicīgie gaida Jūsu vēl nepateikto.

Man gribas tiem visiem pievienot manu personīgo sirsnīgo pateicību, kuru man neizdevās šoreiz aiznest uz Jūsu Votertaunu.

Jānis Klīdzējs
Napā, Kalifornijā

LATVIJA
AMERIKĀ

81. N-RS. TREŠDIENA, 1966. G. 12. OKTOBRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — **Alfrēds Vinčels**, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — **Silvija Ancāne**, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — **Rūdolfs Norītis**, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — **Ints Podnieks**, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

CĪŅAS VĒRŠI

No žurnālistikas katedras augstumiem J. Šķirmants LA 3. septembra numurā ņemas nolasīt nelūgtu lekciju par to, kā ir un nav jāraksta avīzei lasītāju vēstules. Kāpēc? Tāpēc, ka šajās lasītāju vēstulēs ne vienreiz vien uzmīts uz lektora rusofiliskajām varžacīm. Tāpēc tad arī visas pagarās lekcijas centrējums reducējas ar sarkastisku aizrādījumu, ka uz dažiem vārds „krievs" iedarbojas „kā uz cīņas vērši sarkana lupata". Šis rupjais visu cilvēku, kas raksta krievu jautājumā ne pa J. Šķirmanta spalvai, apzīmējums par „cīņas vēršiem' gan ir asā pretrunā pret paša lektora cēlajām pamācībām par iecietību un cieņu pret otra domu. Cik nepatīkami un neticami tas J. Šķirmantam arī būtu, bet [illegible] aizrādīt, ka vārds „kr[illegible]s" ne tikai „uz dažiem", bet [illegible] uz visu mūsu tautu dzimtenē sevišķi tās jaunatni, atstājis a[illegible]idošu ļaunuma iemiesojuma iespaidu.

To labi [illegible]nām no Latvijas pa dažādiem [illegible]anāļiem pienākošās informācija, to vienprātīgi apliecina arī no dzimtenes brīvībā izkļuvušie jaunieši. Še ir viņu liecinājumi: 1) No Liepājas 1957. gadā izbēgšie zvejnieki, stāstot par dzīvi Latvijā, saka: „Vispirms krieus ārā no Latvijas. Kad tas bū noticis, viss pārējais atrisināsies pats no sevis... Galvenais—krievus laukā". („Laiks" 16. 10 .57.). 2) Daudz asāku valodu runā krievu jūgu 6 g. ilgāk izcietušā 1964. g. no Rīgas brīvībā izkļuvušā 22 gadus vecā Ieva Krīgere: „Mēs mācījāmies sirsnīgi, sirgām un nīdām krievus... Šie krievu parazīti Rīgā! Kā mēs varētu ar rokām viņus kā mušas nospiest. Viņi to zina.' („Mēs" Nr. 18.—19.). 3) Kāda bezdibeņa malā stāv mūsu tauta, to drāmatiski liecina pagājušā vasarā latviešu jauneklis Rīgā: „Nav tik svarīgi, kāds režīms. Man vienalga, vai te valda komūnisti, vai kapitālisti. Bet mēs nīstam krievus, no tiem mums jātiek vaļā! Un mēs būsim ar visiem, kas cīnās pret krieviem. Tādam jābūt arī Rietumos dzīvojošo latviešu galvenajam uzdevumam." (Vācijas „Latvija" 27. 8. 66.). 4) To pašu saka četri no Latvijas izbēgušie jaunekļi ELJAs seminārā Upsalā, kuru izteicienus esmu jau citējis savā lasītāja vēstulē „Kas īsti ir NTS?" šī paš laikraksta slejās.

Viss tas, diemžēl, uz J. Šķirmantu nav atstājis nekādu iespaidu. Maldīdamies pa krievu lielceļiem, viņš tālu aizgājis no savas tautas sāpēm, ciešanām un izmisuma. Tā vietā viņš drošsirdīgi latviešu patriotus apzīmē par vēršiem, jo tie, lūk, cīnoties pret nevainīgo, miermīlīgo, Dostojevska dievnešos iecelto krievu tautu. Ja Latvijā mūsu jaunatnei skolās uzspiež krievu valodas un literātūras mācīšanos, tad tā ir kaila krievu okupantu vardarbība, bet ja J. Šķirmants šai traģiskajā laikā, kad krievu nāves cilpa uzmesta latviešu nacionālās eksistences kaklā, brīvprātīgi studē krievu valodu un literātūru un jau gadiem ilgi LA raksta „disertācijas" okupantu literātūrā, tad tā ir svētuma zaimošana. Minēsim piemērus par Dostojevska darbiem viņš LA slejās kādreiz uzrakstījis tik garu apcerējumu, kāds nav veltīts nevienam mūsu pašu rakstniekam visos trimdas gados. Dostojevskim bijuši ne tikai literārie darbi, bet arī tumši nedarbi. Viņš bija politisks reakcionārs, kas atbalstīja monarchiju Krievijā, kas nīda visu nekrievisko un krievu tautai pareģoja pasaules pārvaldīšanas misiju. Tāpat Dostojevskis bija seksuāls dēkainis, sākot ar mazgadīgas meitenes pavešanu līdz uzdzīvošanai ar mīļāko Francijā tad, kad sieva gulēja uz nāves gultas Krievijā. Sacīto var uzzināt no pašu krievu atzītās autoritātes Dostojevska biografijā — Marka Sloņima nesen iznākušās grāmatas. Nevar atņemt tiesības J. Šķirmantam ticēt Dievam vai velnam, bet ir kategoriski jāprotestē pret viņa prokrieviskās ticības nemitīgi atkārtotu sludināšanu laikrakstā. Tai pašā laikā nav manīts neviens viņa prolatvisks raksts, kas izteiktu līdzjūtību savai tautai par tām nežēlīgajām pārestībām, kuras tai nodarījuši krievi pagātnē, bet jo sevišķi kopš Latvijas okupācijas.

J. S., Montreālā

PATEICĪBA

Sakarā ar LNAK centrālās bibliotēkas pārvietošanu 25. septembrī no līdzšinējām Sv. Andreja baznīcas telpām uz Latviešu namu Toronto, izsaku abu draudžu—igauņu un latviešu — pārvaldēm pateicību par ilggadējo labo un saskanīgo saprašanos. Bibliotēkas darbības sākumu jaunajā vietā grāmatu lasītājiem paziņos LNAK valde.

Noliekot bibliotēkas pārziņa pienākumus, izsaku sirsnīgu pateicību LNAK padomei un valdei, tāpat visiem grāmatu draugiem, kuri bijuši apmierināti ar manu sīko pakalpojumu šai kultūras nozarē. Paldies arī visai ilggadējai bibliotēkas lasītāju saimei, kura samierinājusies ar manu vājo dzirdi un redzi, publiku apkalpojot.

Lai bibliotēka jaunajā vietā un ar jauno vadību būtu kā bāka, kura trimdas saimi — kā vecos, tā jaunos — apmirdzētu, dodot garīgo spirdzinājumu, lasot grāmatas!

Artūrs Ezergailis,
bij. LNAK bibliotēkas pārzinis

Vai esat nokārtojuši abonementu?

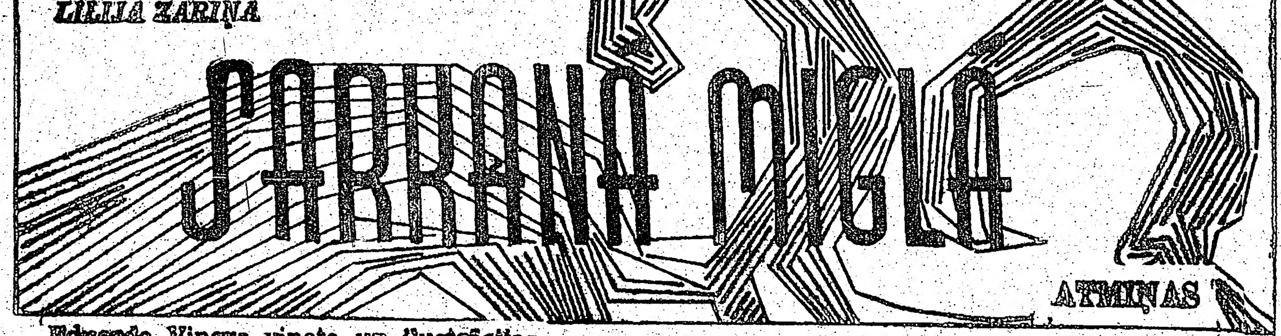

Edvarda Vingra vinjete un ilustrācijas

(139. turpinājums)

35.

STAĻINA NĀVE

Kā pēkšņs zibens no padomju pelēkajām debesīm 1953. gada 3. martā visās malās atskan paziņojums, ka Staļinu ķērusi smadzeņu trieka, bet tiek darīts viss, lai mīļotais tēvs un skolotājs, tēvijas kaŗa varonis un padomju laimīgo tautu vadonis atkal atgūtu veselību. Ziņojuma apakštonis tomēr visai pesimistisks.

Vai šis paziņojums tiešām nozīmē, ka lielākajam despotam un masu slepkavam cilvēces vēsturē tuvojas gals? Vai viņš, varbūt, jau atrodas liftā uz elli? — Tā domās sev jautā latviešu vairums.

Radio ik stundu, tad ik pusstundu ziņo par tēva un skolotāja veselības stāvokli, par ārstiem, kas viņu cenšas dziedināt, par biežo nesamaņu, pulsa darbību. Arvien kļūst skaidrāks, ka ilgi agonija vairs neturpināsies.

Visur manāma neziņa un nemiers. Visvairāk nervozitāte drebina partijniekus, okupācijas varas pārstāvjus, direktorus, virsniekus, — visus tos, kas no sociālistiskā pīrāga dabūjuši treknāko daļu. Viss taču var kļūt citādi pēc tam, kad Staļins būs sasniedzis ceļa mērķi, bet pašam velnam no elles būs jāsprūk laukā! Turpretim pārējie, kādi 95 no 100, sastinguši gaidās un priecīgās jausmās, bet jāvaldās, jo nedrīkst izrādīt, kādas jūtas patiesībā iekšienē virmo.

Rīgas ielās arvien vairāk parādās MVD ieri zilisarkanajās cepurēs, kuras tik baigā atmiņā no 1941. un 1949. g. deportācijām. Protams, netrūkst arī čekistu civiltērpos. Kas viņiem padomā? Vai tad Staļina vietā Kremļa tronī nāktu Berija? Bet tas, varbūt, nozīmētu pat vēl lielāku postu! Varbūt tomēr ne?

Beidzot 6. martā pulksten sešos rītā radiofons ziņo:

„Biedra Ļeņina lietas ģeniālā cīnītāja, partijas un tautas gudrā skolotāja un vadoņa sirds stājusies pukstēt. Mūsu uzdevums šai acumirklī ir saglabāt partijas dzelžaino vienprātību. Svarīgākais partijas un valdības uzdevums ir nodrošināt monolītisku vadību un aizkavēt jebkāda veida nemieru un pāniku."

Tātad — galā gan! Manī norisinās kaut kas neaprakstāms un grūti pasakāms. Man jāatzīstas: priekam jaucas klāt gandarījums, kas nav gluži bez ļaunuma. Ko teiksit, ko runāsit jūs, visi Staļina peršu kalēji, slavas rakstu sacerētāji? Kas nu būs, — Lāči, Sudrabkaln un Griguli? Kam un ko jūs visi nu rakstīsit? Kur der viss tas, ko līdz šim safabricējāt? Kādu dziesmu nu turpmāk dziedāsit? Bet galvenais — kam? Un jūs, visi aģitpropi, partorgi un komsorgi, vai jums visiem drīz nebūs jāpārskolojas, jūs ļaužu dītitāji un mocītāji?

Neaprakstāmi ir skati ielās. Okupanti, partijnieki un dažādie činavnieki raud, patiešām raud. Vai šīs asaras ir īstas? Vai aiz tām ir pārliecība? Komūnisms izmācījis labus un paklausīgus aktierus. Viss pēc režijas!

„Mūsu mīļais, mīļais vadonis ir aizgājis no mums... Ak vai, ak vai!" ... dzird sūdzamies gan krievu, gan latviešu valodā. Katru stundu radio atkārto partijas un valdības uzsaukumu par vienprātības saglabāšanu un pānikas aizkavēšanu. Nemitīgi atskan Šopēna sēru maršs, pat tik bieži, ka vēl tagad, pēc tik daudz gadiem, šīs dižās skaņas man zemapziņā saistās ar šo notikumu — priecīgu, rūgtu un ļaunu reizē. Brīvās Latvijas un tūkstošu latviešu bende ir beigts. Beigts, beigts! Tātad — nekā vairs nevar mums izdarīt.

Bet sarkanzilie čekisti burtiski tur Rīgu savās rokās. Viņi redzami visur — pie stacijas, ministrijām, pasta, pie Daugavas tilta. Tikmēr Šopēna sēru maršs skan atkal un atkal, pa vidu dzirdamas ziņas par gatavošanos grandiozām bērēm.

Kaut kam jaunam jānāk, noteikti jānāk. Un daži no mums nespēj savu noskaņojumu slēpt. Viņi tad dzird šādu jautājumu:

„Par ko jūs priecājaties, pilsoni? Nāciet līdz!..."

Staļins ir miris, bet čeka dzīvo tālāk. Un dzīvos, kamēr vien pastāvēs komūnisms. Tas šai brīdī daudziem no mums aizmirsies.

☆

Kad Rīgas medicīnas institūta ādas un venērisko slimību katedra izziņo vakantu asistenta vietu, pieteicos arī es. Vai mani pieņems? Sāksies taču atkal kandidātu pārbaude visos virzienos, ieskaitot politisko. Dažus mēnešus esmu jau bez darba, taču šobrīd stāvoklis nav tik bēdīgs kā pēc valsts eksāmeniem. Atrodas pa privātpacientam, kurus ārstēju, „nogrēkodamās" pret valsti tāpat kā visi citi. Bet Rīgā brīvu ārstu vietu nav daudz, uz tām pašām pirmā kārtā priekšroka partijas piederīgajiem un virsnieku sievām. Ja es saistītos jebkurā darba vietā ārpus Rīgas, būtu tas pats jau labi pazīstamais priekšnoteikums spēkā, ka darba vietu var atstāt vienīgi tad, ja atrod sev aizstājēju.

Tā nu gaidu, kaut sevišķi daudz cerību man nav. Esmu atradusi istabu pie paziņām slimnīcas tuvumā.

Kādu dienu mani iztraucē vairākkārtīgs zvans pie durvīm. Kas gan varētu nākt? Man grūti ar paziņām runāt par savām cerībām un šaubām darba lietā, tāpat nepatīkams temats ir par Adolfu, jo viens otrs no draugiem par viņu dzirdējis, bet, nezinot visa kopsakarību, šo un to pajautā. Tādēļ cenšos no pazīstamajiem vairīties.

Zvana tomēr neatlaidīgi. Tad bez aicināšanas istabā ienāk Adolfs. Nekā laba neparedzēdama, klusēju un raugos viņā. Kādas nu būs atkal prasības?

„Man kāda vajadzība pie tevis," bez lieka ievada, ērti klubkrēslā atgāzdamies, viņš nosaka.

„Man naudas nav," steidzos paskaidrot. „Kā pats zini, es pašreiz esmu bez darba."

„Bet tu labāk gribētu strādāt, vai ne? Sevišķi medicīnas institūtā ..."

Pārsteigta, ka Adolfs informēts arī par šo lietu, klusēju atkal, ar bailēm sirdī gaidīdama tālāko.

„Vai tevi pieņems, tas ir manās rokās, tāpat kā tas, vai tu vispār jebkad vēl ārstes darbu dabūsi," ar bravūru uzsveŗ melnmatainais puisis, kurā vēl nesen biju skatījusi viscēlākās īpašības. Skatuvei zudis aktieris, — viņā raudzīdamās, pie sevis nodomāju.

„Man ir draudzene — Meta," Adolfs paskaidro. „Viņai kaut kas gaidāms, tādēļ tev noteikti jāpalīdz!"

Atteikties? Piekrist? Zinu, ka Adolfs ir spējīgs uz visu. Vai ir vēl kāda izeja? Tādā diktatūras režīmā kā padomju — ne.

Adolfs vēl runā ilgi, kāpinādams draudus un izteikdams tos arvien jaunās variācijās. Kad viņš beidzis, vienaldzīgi pamāju ar galvu, ka prasībai piekrītu. Pārāk daudz jau pieredzēts. Kas vēl nāks? Kādas būs nākošās prasības? (Turpinājums sekos)

Pēteris Aigars
Anšlava Egliš...

EDVĪNS MEDNIS
Vai tu vēl ar...

Pēteris Aigars

Anšlava Eglīša brieduma gadi

(Nobeigums).

Tādēļ Eglīša tēlotās personas arvien ir vienreizīgas, pārliecinošas, kaut arī neviens tieši tāds cilvēks nav dzīvojis, kādu autors notēlojis. Viņš no sava modeļa paņem tikai romānu kompozicijai un saviem mākslinieciskiem nodomiem raksturīgāko, piedienīgo. Tāpat kā nekur Latvijā neatrast tieši tādas bērzu birzs, kādu krāsām notēlojis Purvītis, tā ne Latvijā, ne trimdā neatradīs tieši tādu raksturu, kādu Eglītis parādījis savos daudzos romānos.

Taču visbrīnišķīgākais Eglīša prozā ir viņa atjautīgais, daudzkrāsainais tēlojums, sīkdaļas, kuŗas vispirms apliecina talanta lielumu. Ņemsim kaut vienu piemēru — Parīzes ātrvilciena pienākšanu Rīgas stacijā romānā „Homo novus".

„Ātrvilciena Parīze — Berlīne — Rīga pasažieris, plandīdams uzkrītoši platstrīpainu mēteli, tik elastīgi nolēca no perona, ka pat pelni nenobira no cigaretes, ko viņš eleganti turēja smalkā, Rīgā neredzētā caurumainā zivsādas cimdā ietērptā rokā. Viņš pameta paviršu skatienu visapkārt un nicīgi savilka virslūpu, kuŗu greznoja šaura īsa zimziņa, kā teikdams: — te nu mēs atkal esam vecajā, garlaicīgajā Rīgā. — Pat neatskatījies uz nesēju, kas stīvējās ap viņa somām, jauneklis knašiem soļiem devās uz izeju. Viņa gaitai, kustībām, skatienam piemita īpaša augstprātīga nevērība, kas radīja īgnumu, bet savādā kārtā arī valdzināja..."

Tas ir romāna varoņa raksturošanas meistardarbs, lakonisks, krāsains un tai pašā laikā psīchologiski attaisnojošs. Anšlavam Eglītim ir daudz tādu varoņu, ir agrākajos Rīgas bohēmas tēlojumos, ir Amerikas cikla romānos, kuŗos latviskā iecirtība un čaklums reizē kļūst traģikomisks; šie cilvēki izraisa lasītājā ne vien īgnumu, bet arī valdzina ar savu cilvēcīgo patiesību. Cilvēcīgā patiesība ir pats galvenais, kas pārliecina un saista lasītāju, kas aicina atkal un atkal atgriezties pie izlasītā, meklēt tajā jaunas, neatklātas nianses un rakstura vilcienus, kuŗi, varbūt, pirmā gājienā nejauši paslīdējuši garām.

Būdams labs psīchologs un labs kompozicijas meistars, Eglītis arī pavisam sīku raksturu paceļ augstākā mākslinieciskā plāksnē, iemūžina to ar savu stilu un daiļradošo izdomu... Tās ir īpašības, kuŗas nav dotas katram autoram. Turklāt Eglītis apzinās savu varēšanu un savas vājās puses. Viņa iecienītie „medību lauki' ir inteliģences un pusinteliģences, mākslinieku un pusmākslinieku vide, karjēristu un tirgotāju - spekulantu aprindas. Te viņa talants ir savās mājās. Viņš necenšas ielausties svešā vidē, lauku idillē, izvairās būt Blaumaņa vai Poruka epigonis.

Taču aiz Anšlava Eglīša darbiem jūt visas latviešu rakstniecības mūžīgi zaļo dzīvžogu. Viņš nekad nav centies sapīties šajā dzīvžogā, bet gan, lai viņa dzīves koks pāraugtu tam pāri, lai latviešu rakstniecība, palikdama latviska, būtu reizē laikmetisko strāvojumu piesātināta, svaiga, vienreizēja un Eiropas labāko meistaru darbiem radniecīga.

Rakstnieka un mākslinieka darbs nav nekad saistīts ar vienu laikmetu, ar vienas paaudzes problēmām, bet arvien ir, runājot Raiņa vārdiem, veca dziesma jaunās skaņās. Rakstnieka darbs ir kā kāpnes, kas ved augšup no senas pagātnes un ietiecas nenojaužamā nākotnē, kuŗas metus var saskatīt vienīgi rakstnieka un mākslinieka intuīcija, kuŗa, technikas valodā runājot, atgādina radaru, kas „saskata" priekšmetus vēl aiz apvāršņa. Arī rakstnieka daiļrades nojautas saskata sastrēgumus cilvēku dvēselēs un notikumos aiz vēstures apvāršņa, iekāms vēl to iedīgļi nojaužami zinātnieku, psīchologu un citu acīm. Piemēram, Dostojevskis ir paredzējis Krievijas revolūcijas chaosu un briesmas, kad par to vēl nebija domājis ne Ļeņins, ne citi krievu marksisti. Īstam rakstniekam piemīt šī priekšrocība, un to neviens nekad nevarēs apstrīdēt.

Man ir visdziļākā pārliecība, ka Anšlavs Eglītis nav vēl pēdējo vārdu teicis, ka viņa izdomas avoti vēl izmetīs krastā dažu labu pērli un ka viņa prozas māksla nākošajos gados kļūs vēl kompaktāka, idejiski bagātāka nekā līdz šim. Mūža gadi laupa rakstniekam, varbūt, fizisko enerģiju, bet aizstāj to ar lielāku dzīves un cilvēku pazīšanu, ar stila oriģinālitāti. Kamēr vien rakstnieks dzīvo, veidojas viņa stils, mainās viņa kompozicijas paņēmieni, sakuplo viņa valoda. Rakstnieka talants taču ir kā neizsmeļama aka, un Anšlavam Eglītim piemīt šāds Dieva dots talants.

Šajā īsajā gavilnieka raksturojumā es gribētu vēlreiz atgriezties pie Gētes, jo neviens, man liekas, no Eiropas klasiķiem, izņemot Šekspīru un Gēti, nav tik labi izpratis rakstnieka amata noslēpumus, kuŗi ir tikpat svarīgi kā Dieva dotais talants. Gēte šai sakarā atzīstas: „Atziņas un nodarbība dzīvē ir šķiramas lietas, un jāņem vērā, ka katra māksla, tiklīdz sāk ar to nodarboties, ir kaut kas ļoti grūts un liels. Lai sasniegtu meistarību, ir jāziedo viss mūžs.'

Anšlavs Eglītis patiešām ziedojis mūžu latviešu rakstniecībai. Viņš atteicies no glezniecības, kuŗā varēja gaidīt tikpat lielus panākumus, un pieķēries grūtajai vārdu mākslai, vērtēdams un pārvērtēdams pats savus sasniegumus, lai tuvotos iespējamai pilnībai. Ja mēs šodien sumināmam gavilnieku, tad reizē jāsumina viņa lielā pacietība, neatlaidība, kalnā kāpšanas tieksme (viņš pats arī savā laikā tam nodevies).

Katras tautas rakstniecības sasniegumi sastādās no dažādo autoru panākumiem. Protams, kalnus vērtē pēc augstākajām galotnēm, un, man liekas, nebūšu maldījies teikdams, ka Anšlavs Eglītis pašreiz ir lielākais dzīvais latviešu prozas rakstnieks ne vien še trimdā, bet visas latviešu tautas, arī okupētās tautas apmērā.

Viņam piemīt tāda vārda mākslas meistarība, kuŗai netiek līdz arī Latvijā uzaugušie un, varbūt, daudz labākos materiālos apstākļos iemestie jaunie un talantīgie autori. Talantam vajadzīgas divas lietas — brīvība un laiks, lai veiktu kaut ko lielu. Anšlavam Eglītim līdzās talantam ir abas šīs priekšrocības.

Šo īso un, manuprāt, nepilnīgo eseju (jo nespēju vērtēt viņa sniegumus glezniecībā) par gavilnieku, kas dzimis 1906. gada 14. oktobrī Rīgā, es gribētu pabeigt ar Ļeva Tolstoja vārdiem: „Māksla nav, kā to apgalvo metafiziķi, kādas mistiskas idejas atklāsme, tā nav rotaļa, kā apgalvo aistēti, tā nav arī saldkaisla bauda, bet dzīvei, katram atsevišķam cilvēkam un visas cilvēces tieksmēm nepieciešams līdzeklis, kas pārmet tiltu no cilvēka uz cilvēku, no tautas uz tautu, apvienojot visus ar vienām un tām pašām izjūtām... Ja cilvēkiem nebūtu spēju uztvert visas tās domas, kuŗas jau paudušī tie, kas pirms viņiem dzīvojuši, un šīs domas atkal nodot tālāk, tad cilvēki līdzinātos zvēriem."

Un to mums liecina vēstures posmi: kad pagrimst cenzūrā vai aplamu doktrīnu spaidos rakstniecība un māksla, sākas visas cilvēces morāliskais pagrimums. Cilvēkā zvērs ņem virsroku. Novēlēsim gavilniekam vēl ilgus gadus palikt latviešu rakstniecības sargpostenī un kalpot savai tautai un cilvēcei.

Kultūras chronika

Andreja Johansona raksts vācu valodā par ūdens gariem baltu un slavu senajos ticējumos ievietots poļu gadagrāmatas „Acta Baltico — Slavica" otrā burtnīcā. Šai izdevumā lasāms arī par Brīvdabas mūzeju (vairāki uzņēmumi), A. Johansona, Vald. Ģintera un Ed. Sturma pētījumiem. Ievietoti arī īsi apskati par prof. J. Endzelīnu un Artūru Ozolu.

Aina Kraujiete

AGRA DZEGUZE

Nerimst, nenorimst
agra dzeguze kūkot,
nerimst nelaikā
nāve mani lūkot.

Princese neesmu
stikla kalnā gulus,
bet dziļu miegu
guļot neizguļu.

Sasauc vēji
vēsu pavasari,
vēl saule skopa,
zemei nepieskaras.

Tinasies, plīsīs
drīz lapas vaļā —
būt vēl negribas
zemzemes daļā.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Edgars Ardenss „Svētais un septiņi dēmoni", renesanses laika romāns, izdevis apgāds Tilts 1966. gadā, 304 lpp.

„Sporta Apskats" Nr. 194/344, mēnešraksts latviešu sportistiem svešumā, šāgada augusta burtnīca, Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē izdevums.

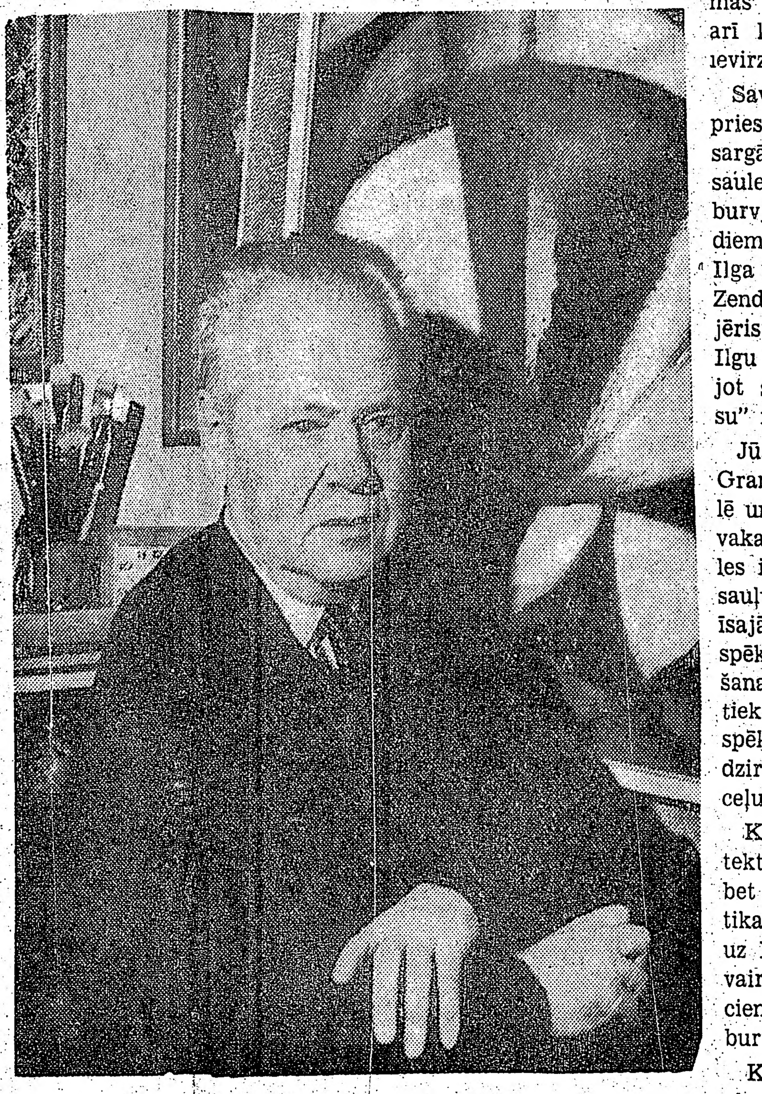

Gleznotājs Arnolds Nulītis, kuŗa gleznu izstādi Toronto Sv. Jāņa baznīcas zālē atklā sestdien, 15. oktobrī, plkst. 2 pēcpusdienā. Izstāde būs atvērta līdz 23. oktobrim. Foto: JAK

Annas Brigaderes savādā sieviete

LOSANŽELOSAS LATVIEŠU CEĻOJOŠĀ TEĀTŖA „ILGAS" IZRĀDE TORONTO

Nebūs gan tāda Annas Brigaderes darbu lasītāja un pazinēja, kas neatzīs, ka viņas darbos sieviešu raksturi ir rakstnieces spēcīgākais apliecinājums viņas talantam. Savu mākslinieces skatījuma un izjūtu prizmu viņa ʼprātusi grozīt gan pret sauli, gan ēnu, gan varavīksni un tās atspīdumu dzelmēs tā, ka gaismas krustojumi un lauzumi, mirdzēdami un tumsdami, sabiruši talanta klēpī.

Mūsdienu skatītāji ir citādi nekā bija tai laikā, kad A. Brigaderes „Ilga" parādījās skatuvē. Problēmas ir citādas, un citādi tās risina; ne tikai dzīvē vien, arī mākslā un literātūrā. Lai šo lugu un tās galveno personu analizētu kā grib un kas grib, lai to uztvertu subjektīvi vai objektīvi — luga tomēr ievērības cienīgs darbs rakstnieces pūrā, kaut ar savu vienreizību. Citu autoru darbos latviešu literātūrā grūti atrast tai radinieci.

Ir atmiņā kādā monografijā lasītais: — Pēc lugas parādīšanās skatuvē, literārie apskati un izrādes recenzijas pārsteigušas A. Brigaderi: viņa ar savu „Ilgu" pārprasta vai nemaz nesaprasta. Mākslinieces izjūtu prizmas stari bijuši pārāk neikdienišķi; kaut laikā, kas saucas latviešu literātūrā par tautiski romantisko laikmetu, nepiepildītās ilgas un sapņi izskanējuši pat plaši lietotajā sauklī ar Aspazijas dzejoļa vārdiem: „Ak, visam daiļam būs bojā iet!" Tā lielajai rakstniecei bijušas tiesības un aicinājums radīt lugu „Ilga", lai toreiz un arī tagad tā paliktu kā mīklains minējums.

Lugas režisors A. Tipāns saka: „Ilga ir ilgošanās personifikācija. Par personifikāciju vien reāli psīchologiskā lugā, kā tā iestudēta, mēs viņu nevarētu apzīmēt. Varbūt — papildināt ar vārdiem: tā laika modernās sievietes mīlestības problēmu risinātāja. Tā mīlestībā neatzīst tikai biologisko spēku vien."

Ilga ir inteliģenta, dziļu jūtu bagāta sieviete. Viņas darba lauks ir mūzika; Ilga komponē. Sapņi un ilgas ir viņas pasaule. Viņa meklē sev draugu, garīgi radniecīgu būtni, no kuŗas prasa visu un kuŗai arī gatava dot visu. Lugā Ilgas ceļi krustojas ar trīs dažāda rakstura un dažāda aroda cilvēkiem. Ilgas pirmā mīlestība ir gleznotājs Zendborgs, ar kuŗu īss pazīšanās laiks pārtrūkst. Viņu sakari pastāv četrus gadus tikai vēstulēs. Gaŗais laiks vēstuļu vārdu vārsmās un dzīvošana ilgās liekas arī liktenīgs Ilgas psīchiskajai ievirzei visam īsajam mūžam.

Savas jūtas viņa kā svētnīcas priesteriene un svētās uguns sargātāja norobežo no reālās pasaules. Ap viņu ir pašas apvilkts burvju loks. Satiekot pēc gadiem Zendborgu un viņa sievu, Ilga skaudri saduŗas ar reālitāti. Zendborgs kļuvis praktisks karjērists, kaut ar mieru kopīgi ar Ilgu pasapņot un pabūt, neatstājot sievu. Par Ilgas prasīto „visu" nav vairs ne ziņas.

Jūsmodama par rakstnieka Granta darbiem, Ilga viņu meklē un arī sastop. Īsā iepazīšanās vakarā viņa redz, ka abu pasaules ir lielas, bet bīstami šo pasauļu robežas apvienot. Tomēr īsajās stundās kopā ar dzīves spēka un alku, arī dzīves varēšanas pilno rakstnieku Ilgā notiek pārvērtības. Abu garīgajiem spēkiem sasitoties, izšķiļas dzirksts. Šo dzirksti, katrs savu ceļu iedami, abi aiznes sev līdz.

Kad gaišais radošais architekts Krons ienācis Ilgas dzīvē, bet sava darba panākumus var tikai pievienot savai mīlestībai uz Ilgu, viņa Krona sirds valodu vairs nespēj uzklausīt, jo sauciens pēc „visa" viņu pavada kā burvju loka saite.

Kā trijplākšņu spogulī Ilga skata šos trīs cilvēku dažādās garīgās sejas, bet tām līdzās neierauga pati sevi. Ar spēcīgu lauzumu drāmas plūsmē lugas beigās nāk Grants. Abi zina, ka viens otram vajadzīgi. Lai tiktu ārā no pašas vilktā burvju loka, Ilga no dzīves aiziet.

Apskatot tēlotājus un izrādes gaitu, jādomā, ka A. Tipāns šoreiz veicis grūtāko uzdevumu no visiem iepriekšējo ceļojumu izrādēs veiktajiem. Viņš ir režisors, viņam „jānes jauni vēji", (par tiem vienmēr raksta, kad Losandželosas latviešu ceļojošais teātris dodas ceļā), viņam jātēlo divas, pat trīs lomas iz trūkstošā tēlotāja vietā un jādomā par trim arī „jauniem vējiem" — jauno teātŗa gaitnieku iekļaušanu lomās tik grūtā lugā. Viņam arī „jāiedrīkstas". Viņš drīkstējis arī. Tas vienīgais ceļš, audzinot jaunus tēlotājus latviešu teātrim, lai vēlāk „jaunie vēji" paši meklētu klajumus, kur brāzmot. Trīs jaungaitnieki — L. Kreišmane (Villija), A. Lejiņa (Erna) un J. Briedis (Evalds Krons) — visi var būt teātrim noderīgi. Varbūt pat dažā paspīd lielāku spēju apliecinājums. Nevar gaidīt to atmosfairu lugas ritējumā, kas varētu būt gatavākiem tēlotājiem. Bet no kaut kā jāatsakās, lai kaut ko iegūtu.

A. Tipāns ar Mūra lomu Anšlava Eglīša lugā „Cilvēks grib spēlēt" parakstījis „Mūra līgumu": ja nav, kas spēlē, tad darīs visu pats. Šis „pats" visdrošāk un spilgtāk parādījās rakstnieka Granta lomā, jo pats Grants tēlotājam tuvākais raksturs no pārējiem vīriešu tēliem. Arī lugas gaitā un risinājumā viņš ir dzinējspēks psīchiskajām norisēm Ilgā, kuŗa var mīlēt tikai Grantu, ko arī pati atzīst nedaudz mirkļus pirms nāves.

S. Zaļumas Zendborga kundzes tēls pacelts tanī atmosfairā, kuŗu viņas vīra profesora godkāre un stāvoklis prasa. Šai lomā iederas poza un patētisks pacēlums, ko tēlotāja īsajā skatā izturēti arī parādīja.

Maruta Ludeka ar Ilgas tēlu parādīja, ka var izvairīties no saviem vairākās lomās redzētajiem standarta spēles paņēmieniem. To spēt katram tēlotājam ir liels ieguvums. Mainīties un augt, lai tas grūti, Ludeka varējusi, kaut arī daļēji. Lokanāka runas veida toņu maiņās un balss skanīgumā lomai pietrūka. Šo trūkumu aizstāja kluso, piepildīto paužu spēks.

Dekorācijas arī šoreiz bija I. Tilgasa ziņā. Kas palicis no tām pāri ceļojuma laikā piedzīvotajā satiksmes negadījumā, tas diezgan izteiksmīgi papildināja lugu.

Gaidīsim jaunu lugu, jaunu izrādi un atkal kādu jaungaitnieku skatuvē.

E. Kalniņa

EDVĪNS MEDNIS

Vai tu vēl arvien tici liktenim?

KAŖA LAIKU STĀSTS

No topošā krājuma „Vīri un likteņi"

Pagātne nekad nemirst, tā pat nepārvēršas pagātnē, — tā ieslīd mūsos uz visiem laikiem, lai atdzīvotos jaunās atkvēlēs, atmirdzētu jaunās krāsās, izskanētu jaunās atbalsīs. Tāpat no mums neatlaižas izkaŗotais kaŗš, izcīnītās kaujas, izšautās izskanētu jaunās atbalsīs. Tāpat no mums neatlaižas izkaŗotais kaŗš, izcīnītās kaujas, izšautās lodes, jo atmiņas par tām spēj iegruzdas un sāk dedzināt spilvenu, sevišķi naktīs, kas laika tecējumā kļūst arvien gaŗākas. Un tā visvairāk atdzīvojas kāda viena lode.

Tādu ložu skaits, kas bija ķērušas nevainīgus upuŗus, stipri pavairojās dažus gadus vēlāk, bet it sevišķi pieņēmās, kad Staļina pulki vēlās pāri zemēm, laupot, dedzinot, piesmejot sievietes, klausot savu priekšnieku un izlaisto asiņu pavēlēm, par kuŗām gadu tecējumā tomēr izrādījās stiprāks kāds augstāks pavēlējums — cilvēcības un goda prāta likums, kas jau sācis atriebties un turpinās atriebības gājienu, apvienojot daudzus laikus.

Man atmiņā jo bieži iešaujas viena vienīga lode, kuŗa bija izšauta pirms 50 gadiem, pirms gadu pussimta, jo daudz kas apvijies ap šo lodi un tās izšāvēju. Ir vēl neatbildēti jautājumi, — kas ir liktenis, kādēļ tas vienu piemeklē bargāk nekā otru? Kas ir lāsti, kuŗi sasaistīti ar likteni? Vai tie ir tikai dusmās un sašutumā izdvesti vārdi, vai arī kaut kas daudz varenāks par tiem, jo kāds nezināmais tajos ielicis kādu noslēpumainu, nekad vēl neuzminētu un visā pilnībā neizprastu spēku? Mēs varam paraustīt šaubās un neticēšanā plecus, bet mums jāatzīst, ka ar lāstu apkrauta persona, it kā apsēsta, pati dodas pretim likteņa piepildījumam, tāpat kā nāvei nolemta rota pati ieskrien elles ugunī vai smagi saindētā gaisā.

Bez tam — kurš izskaidros mums lielo atšķirību daudzu kaŗotāju likteņos? Tie, kas cīnījušies zem angļu, franču vai amerikāņu karogiem, baudījuši daudz augstāku likteņa labvēlību nekā tie, kas atradušies vācu vai arī krievu armijas rindās. Tas attiecināms arī uz mūsu strēlniekiem. Ir savādi lasīt par muižām un augstiem tituliem, kas piešķirti angļu ģenerāļiem un feldmaršaliem; dzirdēt par augstām pensijām un atbalstiem, kuŗus saņem amerikāņu un angļu veterāni; skatīt franču veterānus viņu kaujas laukos un Verdenā. Mēs tai pašā laikā esam izkaŗojuši divus pasaules kaŗus tikpat kā par neko. Tos, kuŗus bija saudzējušas kaujas ugunis, pēc tam reti kad pasaudzējuši tālākie gadi. Smags bijis arī vācu kaŗotāju liktenis, jo tos aprijuši ne vien daudzi kaujas lauki, bet arī Hitlera vīru izrēķināšanās. Un muižu vietā vācu feldmaršaliem uzdāvināja Nirnbergas procesu, kuŗā blakus pārējiem jo bargi prokurori bija krievi, kas paši nelietīgi nomaitājuši latviešu virsniekus tālajos ziemeļos un pie Katīnas apšāvuši poļu armijas ziedu, bez tam iznīcinājuši prāvu tiesu no krievzemes tautām un reizē nozūmējuši savu virsnieku pulkus un divīzijas. Arī latviešu virsnieku atalgojums pēc Litenes un Vārkavas bijusi Noriļska. Tad smagās, traģiskās leģionāru cīņas, kuŗas bija jauns un drošs sitiens paša likteņa sejā pēc tik daudz ciešanām un nepelnītiem pazemojumiem.

Gan arī latviešu kaŗavīru likteņi ir ļoti dažādi. Dažiem rādīts bargāks, citiem atkal laipnāks vaigs. Starp bargi piemeklētajiem ir arī mans agrāko laikucīņu biedrs, kuŗu še dēvēsim par Andrievu Grīvu, jo viņa mūžu varam pielīdzināt lielas upes grīvai, caur kuŗu daudz kas ieplūdis jūrā un mūžības okeānā. Un šo plūsmi ietekmēja kāda lode, viena vienīga lode, kas bija iemesta likteņa svaru kausos.

Šis jaunais vīrs, kuŗu pazinu jau kopš skolas laikiem, ieradās mūsu pulkā kādā jaukā 1916. gada atvasaras dienā, kad bijām ieņēmuši pozicijas ne visai tālu no Smārdes. Lielu kauju nebija, tikai šad un tad iesvilpās snaipeŗa lode un naktīs sacēlās satraukta apšaudīšanās. Tādēļ naktīs bijām nomodā, bet dienās atpūtāmies mežā, kurš mazāk odu pēc kaŗa, toties vairāk pēc saules un egļu sveķiem. Tā bija skaista, nepierasta, idilliska dzīve, jo kaŗš tikai retumis uzpūta savu elpu, izsprāgstot kādai mīnai vai granātai.

Tādā saulainā, idilliskā dienā pie mums ieradās Andrievs Grīva kā jauns leitnants, vēl tikai ar vienu virsnieka zvaigzni. Kaut viņš rudenī saņēma otru, amatā viņu nepaaugstināja, jo lielāku kauju un reizē ar to zaudējumu nebija, kādēļ visas rotu un labāko komandu vietas palika aizņemtas. Ikvienā kaŗā un pulkā jāieŗodas laikā, labāk agrāk nekā vēlāk, jo tiem, kas ieradušies agrāk, ir lielas priekšrocības, līdz kuŗām jaunie atnācēji nekad nevar pakāpties, tāpat kā nevar panākt, lai uz viņiem nenoraudzītos no augšas. Tas daudzus kaitina, un sakaitināts palaikam bija arī Andrievs Grīva. Bet nekā nevarēja darīt, vajadzēja milzu piepūli un spēku, lai izlauztos no šī burvju loka. Bet viņa piepūle nereti aizgāja citā virzienā.

Kad vēlā rudenī ieradāmies Rīgā, virsleitnantu Grīvu iecēla par pusrotnieku pulka jaunākajā rotā, palaikam arī par kādas mazākas komandas priekšnieku. Viņš tomēr neizrādīja, ka justos nepamanīts vai apiets, jo bija pielicis zābakiem skanīgus piešus, iznesīgi atlocījis cepuri, uzlaidis sejai vīpsnīgu un brīžiem mazliet mefistofelisku smaidu. Un tas bija vietā, jo ir labi tērpties smaidā, ja dzīve pašreiz neuzsmaida. Grūti bija iedomāties, ka viņš drīzumā varētu kaut kā izcelties, jo pulkam, tāpat kā frontei, jau bija savi varoņi un nevaroņi, un atrašanās Torņkalnā te nekā nevarēja grozīt.

Bijām jau iepriekš izsūtījuši uz priekšu vietraudžus. Man bija atrasts dzīvoklis kāda nama otrā stāvā, zem kuŗa atradās neliels veikaliņš, kuŗā tirgojās ar pārtiku un kurš piederēja kādai pavecai sievietei, kas parasti tinās plecu segās un draudzīgi uzraudzīja savu palīdzi Maiju, kādu 18 gadu veču meiču. Tā bija viņas māsas meita un arī krustmeita, kas vairs nebija paguvusi tikt atpakaļ pie vecākiem Jelgavā. Tādu bēgļu meiteņu toreiz bija daudz. Tā neviens nepiegrieza viņas liktenim sevišķu vērību. Maija klusībā skuma, bet to neizrādīja. Viņai arī nebija sevišķu tiesību to darīt. Kaŗoja tikai vīrieši, tikai viņiem bija tiesības uz vīrišķību un izturību, kamēr sievietēm nebija nekādu tiesību, bet vienīgi pienākums darīt iespējamo vīriešu labā. Vēlākos gados sievietes ieskaitīja dažādos palīgdienestos, bet toreiz par to vēl nedomāja. Tikai žēlsirdīgās māsas bija izkaŗojušas zināmu atzīšanu, kamēr visa pārējā žēlsirdība viņām bija jāupurē bez jebkādas redzamākas atzīšanas.

Manu mazo dzīvoklīti virs pārtikas veikala apkopa un par visu rūpējās mans raitnieks Matīss, jo pats biju stipri aizņemts, kā jau tālāku kauju priekšdienās. Pulks gan bija ieradies atpūtā, bet toreiz par labāko atpūtu uzskatīja strēlnieku iespējamu nogurdināšanu ar dažādām dienas un nakts apmācībām. Virsniekiem vēl nāca klāt visādu plānu izstrādāšana, pārbaudes un biežas dežūras.

Maija bija ļoti aizņemta gan veikalā, gan arī ar dažādo, bet nedaudzo preču piegādāšanu. Tomēr viņa gandrīz ik dienas ieslīdēja manās istabiņās, lai pārmainītu ziedus un ar savu tīrību aizbaidītu prom putekļus. Tā man iznāca ieskatīties viņā un iemest mazu skatienu viņas pasaulē.

(Turpinājums sekos)

Vadības maiņa Latgales pētniecības institūtā

Latgales pētniecības institūta līdzšinējais valdes priekšsēdis prof. L. Latkovskis, ASV, no pienākumiem atteicies. Institūta valdes sēdē Toronto priekšsēža pienākumus uzņēmās A. Batņa (Toronto), bet viņa vietnieki būs prof. L. Latkovskis (ASV) un M. Bukšs (Zviedrijā). Sekretāra pienākumus veiks T. Pulsāns (Toronto), bet biedriņa — B. Brikša (ASV). Sēdē piedalījās no Zviedrijas iebraukušais M. Bukšs, kas iepriekš bija apmeklējis ASV un saticies ar vairākiem institūta darbiniekiem.

Institūta darbības noteikumi paredz, ka par pilntiesīgiem biedriem var kļūt visi akadēmiski izglītotie, bet pārējie interesenti uzskatāmi par korespondentiem vai biedriem - veicinātājiem. Pašreizējais institūta kopīgais dalībnieku skaits svārstās ap 40 un nāk no dažādām valstīm brīvajā pasaulē.

Institūta mērķis ir vākt un publicēt dažādus vēsturiskus materiālus par Latgali. Kops dibināšanas 1960. gada jūlijā, LPI jau publicējis M. Bukša darbu par pārkrievošanu (vācu valodā), prof. L. Latkovska, M. Bukša un A. Batņas rediģēto eseju krājumu latgaļu dialektā „Acta Latgalica", bet tuvākajā laikā iznāks prof. L. Latkovska sakārtotais izdevums par latgaļu uzvārdiem, palamām un dzimtu vārdiem. Nākotnē institūta vadība iecerējusi izdot pētījumus par Latgales muižu revizijām, kas izdarītas 1593. gadā.

R.N.

Liepājas un Kursas ļaudīm pulcējoties

Aizritējuši krietni pāri 10 gadiem kopš pirmās Liepājas un apkārtnes ļaužu pulcēšanās Toronto. Ja atmiņa neviļ, tā notika Centrālās YMCAs telpās. Toreiz šo novadu ļaužu ne Kanadā, nedz ASV nebija tik daudz kā šodien. Arī še esošie pa lielākai daļai karājās neziņas zarā — darba, apmešanās un citu jauniebraukušo imigrantu problēmu dēļ.

Tagad stāvoklis mainījies. Liepājas un Kursas novadu ļaužu Toronto vien apmeties krietni daudz. Ja neskaita vipus tūkstošus, tad labos simtos gan. Arī tā laika problēmas, šķiet, vairāk vai mazāk bijušas atrisinātas. Pulcēšanās tagad var notikt Toronto latviešu pašu namā, latviešu uzņēmēšanās grības paspārnē.

Kursas ļaudis daudzināti un teikti kā sirsnīgi un viesmīlīgi. Līdzīgi brāļiem Kaudzītēm, kuri savos „Mērnieku laikos" tik glezaini zīmēja Vidzemes augstienes ļaudis un sadzīvi, Kursas ļaudis un viņu sadzīves koloritu it veiksmīgi un meistarīgi tēlojis Kursas dēls rakstnieks Jēkabs Janševskis. Viņa plašajos kultūrvēsturiskajos romānos „Dzimtene", „Bandava" un „Mežvidus ļaudis" Kursas ļaudis atainoti tik reāli un spilgti, ka arī šo novadu nepazinējam tie kļūst tuvi un zināmi. Kursas novadi, sevišķi „Ieišmales" pagasti — Dunika, Rucava, Bārta un Nīca, bija latviešu veco tradiciju un paražu, kā arī dziesmu un ziņgu glabātuves un krātuves. No tām vēl Latvijas brīvvalsts laikā šo gara mantu vācēji nekad neatgriezās ar tukšu tārbu.

Atjaunot veco pazīšanos un draudzību Kursas ļaudis varēs 15. oktobrī, ierodoties Toronto latviešu biedrības rīkotajā Liepājas un apkārtnes ļaužu un viņu draugu draudzības vakarā. Kaut arī mūsos no daudzām kursiskām izdarībām vairs nebūtu daudz palicis, kursiskās jautrības, sirsnības un viesmīlības, šķiet, vēl gana. Tā cer rīkotāji un viņu allaž laipnās saimnieces. Vai „jūras krupim meža grāvī grūt"? Ieradīsimies to noskaidrot un pārbaudīt šai vakarā!

Jānis Rolavs

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat savam draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „LATVIAN LITERATURE"?

„RAUDUPIETE"

DV TEĀTRIS KANADĀ GATAVOJAS 15. OKTOBRA IZRĀDEI TORONTO

Otobris šogad teātriniekiem gan ASV, gan Kanadā izvirzījies zem Annas Brigaderes zvaigznes. Zināmā mērā sagadīšanās: rakstniece dzimusi 1. oktobrī. Losandželosas ceļojošais ansamblis atrodas turnejā ar A. Brigaderes lugu „Ilga", Milvoku Čikāgas kopīgais teātrinieku pulks pēc „Lolitas brīnumputna" pirmizrādes Čikāgā spodrina to pašu lugu, jo tā paredzēta teātra dienām Toronto novembra beigās. Arī DV teātris Kanadā pēc garu mēnešu mēģinājumiem stājas skatuvē ar A. Brigaderes drāmu „Raudupiete", kuras neoficiāla pirmizrāde jau notikusi [illegible] Dandalikā.

Drāma „Raudupiete" radusies, ņemot R. Blaumaņa noveli ar to pašu nosaukumu un notikumu par ievirzi šai lugai. Rakstnieces spēcīgo sievieti ar traģisko nobeigumu vēlējusies iemiesot drāmas tēlos. Tas viņai izdevies tā, ka latviešu dramatiskās literatūras vērtētāji atzīst „Raudupieti" par pirmā vietā liekamo un labāko Brigaderes reālās dzīves skatuves darbu.

Drāmai ar galveno personu Raudupu saimnieci ir kāda zīmīga īpatība, kas citos Brigaderes darbos nav atrodama — sievietes noziegums. Brigaderes sieviešu raksturi pa lielākai daļai visi ir gaiši ceļa meklētāji, lai kādus liktenus autore tiem savā mākslinieces fantazijā piešķirtu. Ar maz izņēmumiem visos tēlos ir daļa saules un dabas dzīvnošās likumības. Raudupiete ir vienīgā, kas nogalina, ļauj apziņai savam kroplajam dēlam rotaļāties uz nedrošas laipas akas malā. Viņa pat sūta zēnu turp savas nelaimīgās, maldu varā nonākušās sirds un prāta tumsā. Attieksmē uz noziegumu un grēku, latviešu literātūrā sastopamās sievietes nodod, zog, negodīgi pērk un pārdod, bet nenogalina.

Netālās ziemeļu kaimiņienes skandinavietes vēl nesenā pagātnē nēsājušas nazi pie jostas un nereti to lietojušas ne tikai sevis aizstāvēšanai vien. Šāda rakstura sieviešu tēli skandinavu literātūrā parādās visai daudz. Skarbajā klinšu un mežonīgo ūdenskritumu zemēs sievietei ir citāds gars un izjūtas. Turpretim mūsu zemes rāmajos tīrumos un mežu ielokos sievietes pa lielākai daļai ir kopējas, sargātājas, dzīvības auklētājas. Tomēr pār savu vīru un bērnu viņas spēj arī cīnīties un bojā iet.

Raudupiete, šī neredzētā zemnieku sieva, izlido no Brigaderes sieviešu tēlu pulka viena kā melns putns, kas zem spārniem nes sava nozieguma mokas.

Izrādi sagatavojis Dzintars Pūpēdis, dekorācijas V. Vare. Raudupieti tēlo Sk. Pūpēde. Pārējās lomās Z. Upīte, E. Ābele, I. Purva, A. Bencone, V. Vare, R. Miglāns, V. Briede un V. Skujiņš.

Aina no A. Brigaderes lugas „Raudupiete" DV teātra iestudējumā, kuru 15. oktobrī plkst. 7.30 vakarā izrādīs Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto: Raudupiete (Sk. Pūpēde) un Kārlis (Z. Upīte). Foto: J. Ligers

Mākslinieka Arnolda Nulišа

GLEZNU IZSTĀDES atklāšana

SESTDIEN, 15. OKTOBRĪ, Pl. 2 p.p.

Sv. Jāņa draudzes baznīcas zālē, 200 Balmoral Ave., Toronto. Izstāde atvērta līdz 23. oktobrim sestdienās un svētdienās no pl. 2 p.p. līdz 8 vak., darbdienās no 6 līdz pl. 8 vak.

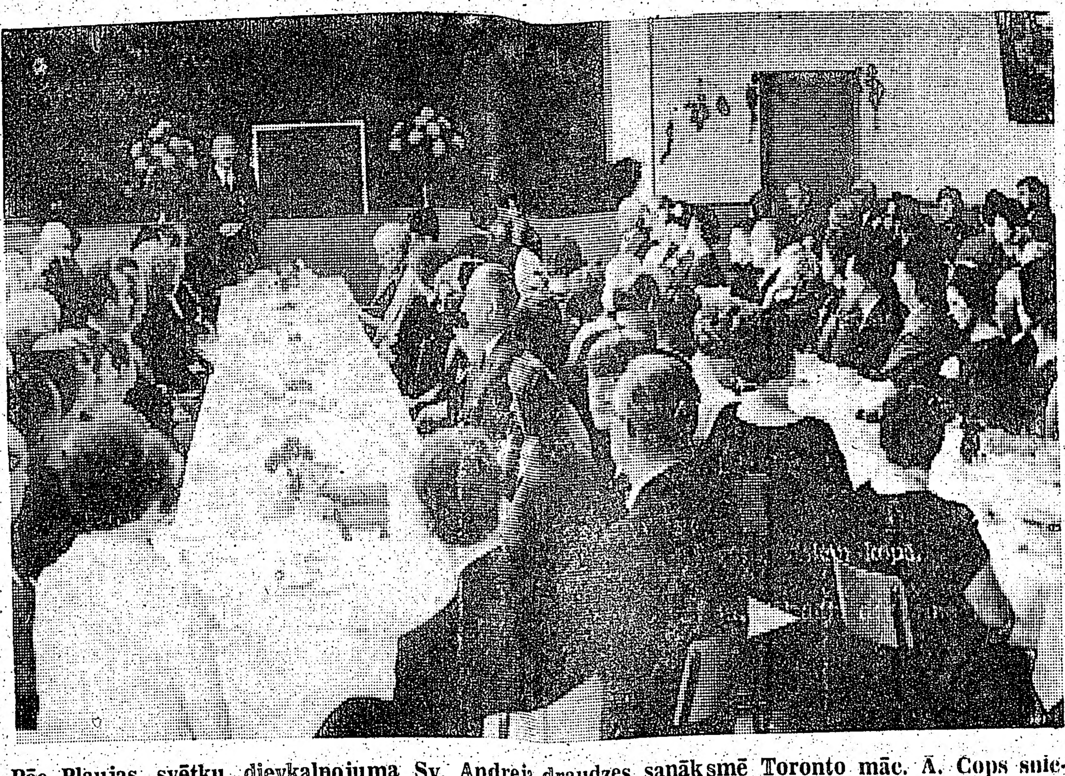

Pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma Sv. Andreja draudzes sanāksmē Toronto māc. A. Cops sniedza referātu par tematu „Mūsu stāvoklis pasaulē un kristīgā ticībā." Foto: J. Ligers

Koku cirtējs stāsta

Sešdesmitgadniekam Leonardam Feldmanim nevar dot vairāk par 45 gadiem. Viņš cērt 14 un 16 pēdu diametra kokus, strādā piecas dienas nedēļā un 6 stundas dienā, izpelnot caurmērā 50—60 dolaru dienā. Darbs prasa ne tikai prasmi un veiklību, bet arī spēku, jo neuzmanīgu un lēnu vīru var nosist vai smagi ievainot, kokam gāžoties, pa gaisu svaidītie zari, arī ap 10 collu biezās tāsis, kuras sakrīt ap nogāzto koku dažos acumirkļos, nākot no ap 200 pēdu augstuma.

Manā priekšā stāv paslaids, labi noaudzis latvietis — Leonards Feldmanis, kuram vairāk nedevu kā 45 gadus, bet vēlāk izrādījās, ka gadu nasta tuvu 60. robežai. Leo, kā viņu sauc draugi un darba biedri, jau 14 gadu pelna dzīves iztiku, cirzdams kokus vistālākajā Kanadas rietumu stūrī — Vankuveras salā, kuras lielākā daļa ir neapdzīvota, mežaina, ar līdz 8000 pēdu augstiem kalniem. Vasarā mežu cirtēji parasti dodas augstāk kalnos, bet ziemās, kad tie pilni sniega, kas apgrūtina ciršanu un padara jau tā bīstamo darbu vēl riskantāku, strādā zemākās vietās. Jau kopš vairākiem gadiem ciršanas darbus veic vienatnē, katra cirtēja rīcībā nododot ap 600 — 800 pēdu platu mežu joslu, kurā jāizcērt visi koki, kas izmantojami būvmateriālos vai papīrmalkai. Vankuveras salā visvairāk sastopamās šķirnes ir piecas, visi skuju koki, jo lapu koku tikpat kā nav. Viens no varenākajiem Britu Kolumbijas kokiem ir t. s. Duglasa egle, kuŗa bieži pārsniedz 250 pēdu gaŗumā un 14—18 pēdu diametrā. L. Feldmanis pastāsta, ka reiz nozāģēta 24 pēdas resna egle, bet bieži gadoties atrast ap 2000—3000 gadu vecas egles. Par gadu pareizību varot pārliecināties, saskaitot augšanas aplus nozāģētā koka celmā. Kādreiz viņš esot ticis līdz 2000, bet tad skaitīšana apnikusi. Otrs visbiežāk sastopamais koks ir sarkanais un dzeltenais ciedrs, pie kam sarkanais ir kalnu koks, bet dzeltenais aug vairāk ielejās.

Duglasa egli un ciedrus parasti izmanto būvmateriāliem, jo koks izturīgs pret pūšanu un mitrumu. Cirtējam Britu Kolumbijā bieži nākas sastapties arī ar divām citām egles pasugām, kuras angliski sauc par hemloku un balzāmu. Tās galvenokārt izlieto papīrrūpnīcās.

Neskaitot nelielo noteikto dienas algu (2,50 dol.), cirtēju izpeļņa atkarīga no paveiktā darba resp. no nocirsto koku daudzuma. Par mēra vienību — 1000 dēļu pēdām (12x1x1 collas biezumā) maksā 0,90 — 1,30 dol. Ja pagadās nocirst koku, kurā ir 30.000 dēļu pēdu, cirtējs saņem ap 30 dol. par koku, bet tādu vairs nav daudz atlicis. Tomēr gadās dienā „iesist" pa līdz 90 dol. Cirtēju darba dien parasti 6 stundu gaŗa, un vairāk par piecām dienām nedēļā strādā, jo darbs ir ne tikai smags un nogurdinošs, bet arī bīstams. Tādēļ par cirtēju katrs nemaz nevar kļūt. Lai dabūtu cirtēja darbu iegūtu nepieciešamo pieredzi, vispirms jānostrādā pāris gadi kā piedzīvojuša cirtēja pavadībā. L. Feldmanis savu pieredzi ieguvis pirms 15 gadiem, strādādams kopā ar Andreju Grāvi, kurš cirtēja „amatā" sabijis ap 40 gadu. Tagad kļūt par cirtēju vai, citiem vārdiem sakot, par koku laidēju, ir ļoti grūti, jo cirtēju veic vienatnē, kādēļ mācīšanās gandriz neiespējama; nav neviena, pie kā mācīties, bet trūkstot pieredzei, Britu Kolumbijā mežos cirtēja darbu nevienam nedod. Tas izskaidrojams ar to, ka mežu uzņēmumu sabiedrībām negadījumi izmaksā ap 20.000 dol., kādēļ neviens nevēlas darbā pieņemt iesācēju.

Pašreiz cirtēju caurmēra vecums ir starp 45 un 50 gadiem. Tie pa lielākai daļai ir zviedri, norvēģi un somi, bet pēdējā laikā arī ukraiņi. Cirtēja uzdevums ne tikai kokus nogāzt, bet arī sazāģēt attiecīgos gaŗumos, — 21, 25, 37 un 41 pēdas gaŗos baļķos. Līdz 4 collas resnos zarus jānocērt, pārējos atstāj, jo tos, koku velkot uz krautuves vietu, ceļā nolauž. Cirtēja dienas darbu — nocirstos kokus, izmērī mērnieki, bet gadās tādi, kas mīl drusku „nogriezt". Tad, protams, cirtējs ceļ iebildumus, un ja šādu gadījumu ir vairāk, neuzticamo mērnieku nomaina.

Vēl pirms nedaudz gadiem t. s. „cirtēju cunfte" sevi uzskatīja par speciālu uzdevumu strādnieku šķiru, kura sāk darbu tad, kad kabata tukša, bet vajadzība pēc naudas liela. Pat darba devējs cirtējiem parasti ceļā nestājās. Ja tie bija nolēmuši nedēļu dzert un otru „lāpīt paģiras", tas atradās viņu ziņā un varā. Darba devējs pacietīgi gaidīja, kad „kungiem" atkal ievajadzēsies darba... Tomēr tagad apstākļi mainījušies, nekādu „lāpīšanos" cirtēju nometņu vadība vairs nepieļauj. Par spīti labajai izpeļņai un izdevīgajām iespējām iekrāt krietnu naudu vecumdienām, lielākā daļa cirtēju nodevusies dzeršanai. Tas visvairāk attiecināms uz vieniniekiem. Jo bieži gadās, ka cirtējs dodas atvaļinājumā uz Vankuveru vai citu pilsētu ar 6000 vai 8000 dol. kabatā, kurus dažu nedēļu laikā nodzer līdz pēdējam centam. Kad atkal nostrādāti 6 vai 8 mēneši, spēlīte sākas atkal no gala, jo viss, ko cirtējs savā darba pārtraukuma vai atvaļinājuma laikā redz, ir viesnīcas alus pagrabs un noīrētā istaba. Lielākā daļa no viņiem pašu pilsētu nemaz nev redzējusi, vienmēr aizbildinoties ar nevaļu. Mežinieku nometnēs alkoholisko dzērienu lietošana parasti noliegta, bet kantīnēs nedēļas nogalēs pa glāzītei tomēr var dabūt.

Parastie cirtēju darba rīki ir 3—4 pēdu gaŗi motorzāģi, kas sveŗ ap 30 mārciņu, cirvis un alumīnija vai plastikas 8 collas gaŗi ķīļi. „Apbruņojumam" vēl var pieskaitīt apm. 50 dol. dārgos naglotos zābakus, vieglmetalla aisargcepuri un radiouztvērēju-raidītāju, kas vajadzīgs, lai paziņotu negadījumu. Par vienu šādu negadījumu pastāsta arī L. Feldmanis. Tas noticis, laižot zemē kādu citā kokā iekārušos milzeni, kas gāzdamies ierāvis zaros un pacēlis gaisā mūsu tautieti, iesprostodams viņu starp abiem kokiem. Ar radioraidītāju atsauktie palīgi L. Feldmani atbrīvojuši. Tikpat bīstama koku laidējam var kļūt līdz 10 collu biezā miza, kuŗa, ja to savlaicīgi nenodrošina ar iezāģētā vietā iedzītiem ķīļiem, pēkšņi var slīdēt lejup un aprakt cirtēju.

Mežinieku nometnēs parastākais nokļūšanas veids ir lidmašīna, jo apmetnes atrodas tālu no satiksmes ceļiem. Pašreiz L. Feldmanis nodarbināts pie Canadian Forest Products Ltd., bet 15 mežu darbos pavadītajos gados viņš sabijis jau kādos 15 „kampos". Mežu cirtēji darbu maina pēc savas patikas, jo pašreiz darbu atrast nav nekādu grūtību: labs cirtējs ir vienmēr meklēts un labi atalgots strādnieks. Par labu cirtēju uzskata tādu, kas ne tikai prot izvairīties no negadījumiem, bet arī pēc iespējas mazāk salauž un sabojā kokus. Bieži mežinieku darbs norit kalnos vai uz augstu krauju malām, un tad jābūt sevišķi uzmanīgam, lai nogāztie koki netiktu salauzti.

L. Feldmanis pastāsta, ka Vankuveras salā atrodas vairākas nometnes, kuŗās apmetina cirtējus kopā ar ģimenēm. Šādās mežinieku nometnēs iekārtotas arī skolas un veikali, notiek arī dievkalpojumi.

I. Skrastiņš

(Turpinājums nāk. numurā)

TORONTO ZIŅAS

⊕ Sv. Andreja draudzes koris 5. oktobra mēģinājumā atzīmēja 15 gadu darbību, jo pirmais mēģinājums noticis 1951. gada 5. oktobrī. Uzrunājot koristus, pie nizvadītā darba pakavējās māc. A. Cops, cildinot koŗa pirmo dirigentu prof. T. Ķeniņu un viņa darba turpinātāju komponistu Arvīdu Purvu. Pašreizējais dirigents A. Purvs savukārt pakavējās pie koŗa mūzikālajiem sniegumiem. Sevišķa vērība veltīta garīgās mūzikas jaundarbiem un lielāka apmēra mūzikāliem darbiem. Koris ir viens no nedaudzajiem, kas visu darbības laiku rīkojis gadskārtējus patstāvīgus koncertus. Nākošais koŗa koncerts paredzēts 1967. gada 22. aprīlī. Pašreiz koris ieskaņo savu pirmo garīgo dziesmu skaņu plati, kuŗu izdos Čikāgā „Harmonija sabiedrība". Koŗa valdes pārstāve Z. Lūre ar ziediem un velti sveica ilggadējo koŗa priekšnieku J. Pētzalu, kam šajās dienās apritēja 50 mūža gadu.

⊕ 80 mūža gadu vecumā ar sirds vājumu Doktors slimnīcā miris Otto Ķelle. Nelaiķi pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu 11. oktobrī izvadīja māc. A. Cops. Aizgājējs Toronto atstāj dzīvesbiedr Mildu un brāļa dēlu Pēteri ar ģimeni, bet okupētajā Latvijā meitu ar ģimeni.

⊕ Vestonas slimnīcā 78 gadu vecumā miris Aleksandrs Fridrichs Peteropšs. Viņu pēdējā gaitā 4. oktobrī uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu izvadīja archibīskaps A. Lūsis. Nelaiķis atstāj meitu Indru un znotu Gunāru Rozentālu, kas dzīvo tuvējā Koksvillē.

⊕ Latviešu nama akcionāru ārkārtas sapulce notiks 13. oktobrī plkst. 7 vakarā Latviešu nama lielajā zālē. Sapulces galvenais sasaukšanas iemesls ir valdes ierosinājums līdzšinējo privāto akciju sabiedrību pārvērst par publisku akciju sabiedrību. Šādas pārmaiņas pēc valdes ieskata, nepieciešamas līdzekļu sagādei iecerētajai nama paplašināšanas piebūvei.

⊕ Kārtējās sanāksmes un referāta vakarus 14. oktobrī plkst. 8 vakarā Latviešu namā uzsāk TLB inženieŗu un techniķu kopa. Kā pirmais referāts šogad paredzēts inž. A. Arāja par tematu „Kanadas ūdens saimniecības problēmas". Visi interesenti aicināti ierasties.

⊕ Mākslinieka J. Zuntaka 60 gadu jubilejas izstāde notiks 27. oktobrī plkst. 8 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās. Gleznu izstāde turpināsies līdz 6. novembrim, un tajā būs skatāmi ap 30 mākslinieka pēdējā laika darbi. J. Zuntaks ar labiem panākumiem jau vairākkārtīgi izstādījies ASV un Kanadā.

⊕ Jau trešo gadu TLB dāmu komiteja rīko bazāru, kuŗa atlikums paredzēts sestdienas skolas atbalstam. Šogad bazārs notiks 23. oktobrī plkst. 1 dienā Latviešu namā, un visi pasākuma labvēļi aicināti ziedojumus vai mantas nodot Editei Āpšei (783 Coxwell Ave, tār. 461-9979), Margitai Kampei (92 Symons St., Mimico, tālr. 259-2978) vai skolotājai Dacei Lejniecei sestdienas skolas laikā Latviešu namā.

⊕ LKIA rīkotā bijušo kaŗavīru draudzības vakarā 8. oktobrī Latviešu namā bija ieradušies tikai ap 60 apmeklētāju, kādēļ sarīkojums prasīs nelielu piemaksu. Sarīkojumā notika arī mantu izloze, kurā laimests lozei Nr. 53 palika neizņemts. Tās īpašnieks laimestu var saņemt līdz 29. oktobrim pie N. Kaverska (3 Irvington Cresc., Willowdale, Ont., tālr. 225-6051).

⊕ Sv. Andreja draudzes jauniešu grupa vecumā no 13—15 gadiem mācības uzsāka 9. oktobrī māc. A. Copa vadībā. Sakarā ar garo nedēļas nogali un jaukajiem laika apstākļiem no 15 pieteiktajiem jauniešiem bija ieradušies tikai 9.

⊕ Latviešu bridžistu sanāksme notiks 28. oktobrī plkst. 8 vakarā Latviešu namā TLB telpās.

⊕ Savam patstāvīgam koncertam pašreiz gatavojas Dainas koris dirigenta J. Pālena vadībā. Kā pirmatskaņojumu koncertā dzirdēsim Valdemāra Ozoliņa Dainas korim komponēto dziesmu „Teiksmainā Latgale" ar Jāzepa Elsberga tekstu. Koncerts notiks 3. decembrī plkst. 7 vakarā Latviešu namā. Pēc tā paredzēts saviesīgs vakars ar deju.

⊕ Latviešu Vasarsvētku draudze savas sanāksmes — dievkalpojumus šai sezonā uzsāks 23. oktobrī plkst. 7 vakarā, un tie turpināsies katru mēnesi trešajā svētdienā. Draudze uztur arī regulārus raidījumus „Sauciens no Golgātas" — katru svētdienu no plkst. 2.45 — 3 dienā no Niagaras raidītāja WHLD, viļņu garums 270.

SV. KATRĪNAS

⊕ Pēc Sv. Katrīnu latviešu mednieku un makšķernieku kluba eksternajām šaušanas sacensībām, kas bija pēdējās šai sezonā, izvērtēja visus šāgada trīs latviešu klubu sacīkšu rezultātus, par teicamākajiem māla baložu šaušanā naskaidrojot A. Zilgalvi (Toronto) ar 2 pirmajām un 2 otrajām vietām, A. Ābolīņu (Toronto) ar 1 pirmo, 2 otrām un 1 trešo vietu un J. Muskatu (Toronto) ar 2 pirmām un 1 trešo vietu. Šaušanā ar mazkalibra šauteni jauniešiem sekmīgākais bija Aldis Āboliņš (Toronto) ar 1 pirmo un 1 trešo vietu, bet pieaugušo klasē — N. Ozoliņš (Hamiltona) ar 1 pirmo un 1 otro vietu jeb 566 punktiem, Īna Grīnberga (Sv. Katrīnas) ar 1 pirmo un 1 otro vietu jeb 565 punktiem un J. Paeglis (Toronto) ar 1 pirmo un 1 trešo vietu jeb 559 punktiem. Piezīmējams, ka daiļā dzimuma pārstāve Īna Grīnberga, kas izvirzījusies 3 labāko šāvēju vidū, šogad jau 7. gadu pēc kārtas panākusi uzvaru Sv. Katrīnās notiekošajās sacīkstēs. Tas ir sevišķi liels panākums, ja ievēro, ka viņa audzina meitu un dēlu, kādēļ treniņiem spēj atlicināt maz laika.

V. Z.

Pēc priekšnesumu daļas Latvijas universitātes dibināšanas atceres sarīkojumā Toronto: no kreisās DV teātra Kanadā vadītāja I. Purva, pēdējais Latvijas universitātes rektors prof. V. Burkevics, Toronto korporāciju kopas seniors A. Linē, archibīskaps A. Lūsis, baritons P. Geistauts, — priekšā pianiste M. Tūtere. Foto: J. Ligers

LAIKRAKSTA „LATVIJA AMERIKĀ" atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

...NTO ZIŅAS

...rosinājums līdzšinējo privāto akciju sabiedrību pārvērst par publisku akciju sabiedrību. Šādas pārmaiņas pēc valdes ieskata, nepieciešamas līdzekļu sagādei iecerētajai nama paplašināšanas piebūvei.

● Kārtējās sanāksmes un referāta vakarus 11. oktobrī plkst. 8 vakarā Latviešu namā uzsāk TLB inženieru un techniķu kopa. Kā pirmais referāts šogad paredzēts inž. A. Arāja par tematu „Kanadas ūdens saimniecības problēmas". Visi interesenti aicināti ierasties.

● Māksliniece J. Zuntaka 60 gadu jubilejas izstāde notiks 27. oktobrī plkst. 8 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās. Gleznu izstāde turpināsies līdz 6. novembrim, un tajā būs skatāmi ap 30 mākslinieka pēdējā laika darbi. J. Zuntaks ar labiem panākumiem jau vairākkārtīgi izstādījies ASV un Kanadā.

● Lai veicinātu TLB dāmu komiteja rīko bazāru, kura atlikums paredzēts sestdienas skolas atbalstam. Šogad bazārs notiks 23. oktobrī plkst. 1 dienā Latviešu namā, un visi pasākuma labvēļi aicināti ziedojumus vai mantas nodot Editei Āpšei (782 Coxwell Ave, tālr. 461-9979), Margitai Kampei (92 Symons St., Mimico, tālr. 259-2978) vai skolotājai Dacei Lejniecei sestdienas skolas laikā Latviešu namā.

● LKIA rīkotā bijušo karavīru draudzības vakarā 8. oktobrī Latviešu namā bija ieradušies tikai ap 60 apmeklētāju, kādēļ sarīkojums prasīs nelielu piemaksu. Sarīkojumā notika arī mantu izloze, kurā laimests lozei Nr. 53 palika neizņemts. Tās īpašnieks laimestu var saņemt līdz 29. oktobrim pie N. Kaverska (2 Irvington Cresc., Willowdale, Ont., tālr. 225-6051).

● Sv. Andreja draudzes jauniešu grupa vecumā no 13—15 gadiem mācības uzsāka 9. oktobrī māc. E. Copa vadībā. Sakarā ar garo nedēļas nogali un jaukajiem laika apstākļiem no 15 pieteiktajiem jauniešiem bija ieradušies tikai 9.

● Latviešu brīdžistu sanāksme notiks 28. oktobrī plkst. 7 vakarā Latviešu namā TLB telpās.

● Savam patstāvīgam koncertam patreiz gatavojas Dainas koris diriģenta J. Pālena vadībā. Kā pirmatskaņojumu koncertā dzirdēsim Valdemāra Ozoliņa Dainas korim komponēto dziesmu „Teiksmainā Latgale" ar Jāzepa Elsberga tekstu. Koncerts notiks 3. decembrī plkst. 7 vakarā Latviešu namā. Tā pēc paredzēts savieslīgs vakars ar deju.

● Latviešu Vasarsvētku draudze savas sanāksmes — dievkalpojumus šai sezonā uzsāks 23. oktobrī plkst. 7 vakarā, un tie turpināsies katru mēnesi trešajā svētdienā. Draudze uztur arī regulārus raidījumus „Sauciens no Golgātas" — katru svētdienu no plkst. 2.45 — 3 dienā no Niagaras raidītāja WHLD, viļņu garums 270.

SV. KATRĪNAS

● Pēc Sv. Katrīnu latviešu mednieku un makšķernieku kluba eksternajām šaušanas sacensībām, kas bija pēdējās šai sezonā, izvērtēja visus šāgada trīs latviešu klubu sacīkšu rezultātus, par teicamākajiem māla baložu šaušanā naskaidrojot A. Zilgalvi (Toronto) ar 2 pirmajām un 2 otrajām vietām, A. Āboliņu (Toronto) ar 1 pirmo, 2 otrām un 1 trešo vietu un J. Muskatu (Toronto) ar 2 pirmām un 1 trešo vietu. Šaušanā ar mazkalibra šauteni jauniešiem sekmīgākais bija Aldis Āboliņš (Toronto) ar 1 pirmo un 1 trešo vietu, bet pieaugušo klasē — N. Ozoliņš (Hamiltona) ar 1 pirmo un 1 otro vietu jeb 566 punktiem, Īna Grīnberga (Sv. Katrīnas) ar 1 pirmo un 1 otro vietu jeb 565 punktiem un J. Paeglis (Toronto) ar 1 pirmo un 1 trešo vietu jeb 559 punktiem. Piezīmējams, ka daiļā dzimuma pārstāve Īna Grīnberga, kas izvirzījusies 3 labāko šāvēju vidū, šogad jau 7. gadu pēc kārtas panākusi uzvaru Sv. Katrīnās notiekošajās sacīkstēs. Tas ir sevišķi liels panākums, ja ievēro, ka viņa audzina meitu un dēlu, kādēļ treniņiem spēj atlicināt maz laika. V. Z.

LAIKRAKSTA
„LATVIJA AMERIKĀ"
atsevišķi numuri
dabūjami Toronto
latviešu veikalos.

Darba dienas svētku noskaņā

(Pārnesums no 1. lpp.)

blis kopā ar Filadelfijas dziedātājām skandēja dziesmas par kumeliņu. Pat viņu soliste Edīte Zeile bija no Filadelfijas. Imants Pļavnieks un Laimonis Spožais nodziedāja arī lietuviešu „Oi žirge, žirge".

Toronto Ausekliтis ar vadītāju Kārli Staško savas kokles skaņojuši pielāgodamies solistes Mirjamas Bērziņas alta balsij. Auseklītim bez koklētājiem un dziedātājiem ir arī stabulnieki un stabulniece. Stabulnieks ir Auseklis Pērkons. Stabulnieces cēlās nopietnības apbūrta, es aizmirsu pavaicāt, kas viņa ir. Vēlāk tikai minējām, ka mazā meitene ar stalto gaitu un taisno vainagu varēja būt A. Pērkona meita.

Ņujorkas ansambļa programmā bija daudz slavenu komponistu. T. Keniņa „Lakstīgala kroni pina" 3 koklēm un 3 dziedāmām balsīm līdz šim dzirdēta tikai ņujorkiešu izpildījumā. Vēl bija L. Apkalna „Apaļais mēness" un „Garais dancis", J. Norviļa „Ziedi, ziedi, rudzu vārpa" un „Siena pļavā" un B. Skultes „Lien, pelīte". Pēdējo 3 dziesmu solo dziedāja Tabita Jaunzeme. Nobeigumā bija deju dziesmas Filadelfijas Dzirksteles izpildījumā, piedaloties dziedātājām un Vašingtonas koklētājiem. Tad sekoja koklēšana, kurai izvēlētās dziesmas bija koklētājiem ieradusies pazīstamā Andreja Jansona aranžējās. Kā pēdējo skatījāmies Maijas Mednes asprātīgi choreografēto „Mēs bijām trīs māsiņas", pārģērbtu Dzirksteles meiteņu izpildījumā.

Man blakus visu laiku kā brīnumā bija skatījusies un klausījusies Dagmāra no Floridas, reizēm galvu dziesmas ritmā līdz šūpodama. Viņa bija ieradusies savas latviskās saknes meklēt, par spīti tam, ka latviski nerunā un nesaprot. Šķiroties viņa teica: „Kad es kokļu mūziku dzirdu, man kaklā tā kņud, ka gribētos dziedāt, bet es nezinu vārdus. Universitātē mēs esam tikai seši latvieši — trīs latviski prot, trīs neprot." Dagmāras tēvs ir vācietis, un mājās latviski nerunā.

Visvēlākās vakara stundas pagāja, pārrunājot koklētāju valadības un 1967. gada kokļu svētku rīkošanas iespējas. Veidojas informācijas centrs, kura techniskās darbības vadību uzņēmies Valdis Kārkls. Centrs savāks koklētāju adreses, gādās par nošu reprodukciju un kokļu rotāšanas aprakstiem.

Kokļu dienu turpinājumā 2. oktobrī bija Valentīna Bērzkalna referāts „Tautas dziesma latviešu kormūzikā." Tautas dziesma koru mūzikas attīstību ietekmējusi tik ļoti, ka 75 autori radījuši 4500 darbu, no kuriem puse vairs gan nav piemirsta. Darbi iedalāmi divās galvenās grupās: 1) vecākie darbi tautas dziesmu popularizēšanai (te minami galvenokārt Cimze, Jurjāns, Melngailis, Graubiņš); 2) individuālpieeja jaunradei, kurā komponisti vairs nav tikai mēģinājuši tautas dziesmu parādīt, bet izlietojuši tās materiālus saviem nolūkiem.

Kokļu dienas beidzot, inž. Konstantīns Dravnieks plašā referātā parādīja, kas notiek ar skaņdarbu, kamēr tas no komponista smadzenēm nonāk līdz uztvērējam. Viņš stāstīja arī par frekvences maiņu temperatūras ietekmē, par absolūto dzirdi un arī par kokļu gatavošanas materiāliem un faktoriem, kuri maina tās toni, ieteicot kokļu būvei liepas koku, jo kā šķiedra rezonātors tas absorbē augstās skaņas un novērš džinkstēšanu. K. Dravnieks raksta grāmatu par koklēm un referāta nobeigumā lūdza visus, kam ir informācija par to, kā kokles pieminētas latviešu tautas pasakās un teikās, mīklās, parunās un sakāmvārdos, kā arī par to, kā mūsu mākslinieki tās tēlojuši glezniecībā, lirikā un prozā, atsaukties un norādīt, kur informācija pieejama. Adrese: K. Dravnieks — 4302 Mohawk Drive, Madison, Wisc. 53711, USA.

Rita Gāle

Robs mūsu kultūras un sabiedriskā dzīvē

DĀNIJĀ MIRIS IZDEVĒJS IMANTS REITMANIS

Kopenhāgenā tikai 47 gadu vecumā 2. oktobra vakarā miris grāmatu izdevējs un Imantas apgāda īpašnieks Imants Reitmanis. Viņa mūžu pāragri pārtrauca vairākas iekšķīgas kaites, ar kurām nelaiķis cīnījās jau kādus trīs gadus, atkal un atkal būdams spiests doties uz slimnīcu.

Dzimis 1919. gada 25. februārī Dzelzavas pagastā kā lauksaimnieka dēls un attāls rakstnieka Doku Aša radinieks, vācu okupācijas laikā Reitmanis sāka tautsaimniecības studijas Latvijas universitātē. Trimdas gaitas viņu noveda Dānijā. Lai rastos mācības grāmatas bēgļu skolām, jau 1946. gadā viņš nodibināja Kopenhāgenā Imantas apgādu. Tā darbība strauji paplašinājās pēc 1949. gada, kad bija iegūta dāņu iestāžu licence. Tad arī drīz varēja manīt, ka Reitmaņa personā radies gluži fantastisku ideju apsēsts izdevējs, kas riskē ar pārdrošiem pasākumiem. Kurš gan cits būtu ķēries pie tāda kapitāldarba sagatavošanas, kāds ir latviešu tautas dziesmu Kopenhāgenas izdevums 12 sējumos! A. Švābes, K. Strauberga un E. Hauzenbergas-Šturmas redakcijā te pirmo reizi apvienotas Kr. Barona „Latvju dainu" un Folkloras krātuves P. Šmita rediģēto „Papildinājumu pamatdziesmas", kā arī labs skaits variantu. Kaut tieši šo variantu dēļ var rasties kritiskāki iebildumi, citādi tas ir ieguldījums mūsu folkloristikā, kas būtu notikums pat normālos apstākļos.

Ne velti pat okupētajā dzimtenē par tautas dziesmu Kopenhāgenas izdevumu klīdušas gluži vai leģendāras ziņas.

Imantas apgādam resp. tā īpašniekam jāpateicas arī par citiem īsti vērtīgiem izdevumiem, piemēram, par mīklu, sakāmvārdu un parunu sējumu, Bangerska memuāriem, virkni jaunākās daiļliteratūras grāmatām, Bokačo „Dekamerona" pilnīgu tulkojumu u. t. t. Tikai pēdējā laikā, Imantam Reitmanim cīnoties ar slimībām, apgāds sašaurinājās.

Ar Imanta Reitmaņa nāvi radies liels zaudējums arī latviešu sabiedriskajā dzīvē. Kā Dānijas latviešu nacionālās komitejas priekšsēdis un Daugavas Vanagu Dānijas nodaļas priekšnieks viņš bija tas, kas saturēja kopā Kopenhāgenas un visas Dānijas latviešu nelielo saimi. Nežēlodams savus personiskos līdzekļus, Imants Reitmanis ne reto reizi organizēja sarīkojumus, kas nav bijuši pa spēkam krietni lielākām latviešu kolonijām. Tikai retais, kas no Eiropas kontinenta devies uz Skandināvijas pussalu vai otrādi, nav viesojies Reitmaņa mājās Kopenhāgenas priekšpilsētā. Sevišķi kultūras darbinieki tur vienmēr atraduši laipnu uzņemšanu un pajumti.

Ar izcilām spējām būt sabiedriskam un nerimtīgu aktivitāti Reitmanis itin ātri atrada pieeju pie dāņu iestādēm, kur aizstāvēja mūsu nacionālpolitiskos centienus. Tāpat viņš izmantoja katru piemērotu gadījumu, lai ar dāņu preses starpniecību informētu par apstākļiem okupētajā dzimtenē. Reitmaņa patriotisms bija gluži fanātisks.

Pārlieku agri beidzies Imanta Reitmaņa mūžs. Bet velti tas nav dzīvots.

J. Rdz.

LATVIEŠU JAUNEKLIS SALDINA DZĪVI

Jau pag. gadā 21 gadu veco Zigurdu Blūzmani, kas dzīvo Sidnejā, skolas vadība un sevišķa komisija izraudzīja par labāko mācekli-konditoru Jaundienvidvelsas mērogā. Viņa gatavotās tortes godalgotas arī agrāk, par ko ziņots vietējos laikrakstos. Šāgada 22. septembrī Z. Blūzmanis no ģenerālgubernātora sēra Rodena Katlera saņēmis bronzas medaļu. Pavisam šai gadījumā izsniegtas 74 bronzas un 1 sudraba medaļa. No katras nozares apbalvoja pa vienam māceklim, pat no armijas, aviācijas, flotes, policijas u.t.t. Ceremonija sākās jau 18. septembrī Sv. Džemsa baznīcā Sidnejā, kur mācītājs atsevišķi svētīja katru apbalvoto, tāpat līdzatnestos darba rīkus. 19. septembrī apbalvotie ar pavadītājiem soļoja cauri Sidnejai, 22. septembrī pasniegtas medaļas. Komisijas priekšsēdis ieteicis Zigurdam turpināt mācīšanos.

Drīz pēc apbalvošanas Z. Blūzmanis saņēma Jaundienvidvelsas un Commonwealth bankas vēstuli ar paziņojumu, ka tā sedz 100 dol. skolas naudu un domājusi par stipendiju, ja viņš izšķirtos par mācību turpināšanu. Blūzmaņu ģimene nāk no Daugavpils, kur tai Latvijas brīvvalsts laikā bija konditoreja. „Blūzmaņu dārzā" ne viens vien daugavpilietis mēdza vakaros pasēdēt, iedzert kādu glāzi tējas vai kafijas un piekost pa saldam cepumam. Kā redzams, arī dēlam un mazdēlam Zigurdam dotības gatavot labus un saldus cepumus dotas šūpulī līdz.

Valters Zirnītis

Bažas nav piepildījušās

Šāgada sākumā kultūras dienās Ņujorkā izteica bažas, vai latviešu sabiedriskajā darbā neiestāsies pagurums, bet sešas pirmās rudens nedēļas rāda, ka sabiedriskie pienākumi un sarīkojumi tā vairojušies, ka gandrīz nav iespējams visiem izsekot.

Pēc lieliski sagatavotajām Daugavas Vanagu dienām Čikagā notika Latvijas ev. lut. baznīcas vadības konference Ņujorkā, kurā apsprieda dažu pārmaiņu nepieciešamību. Lai izraudzītu jaunu Baznīcas virsvaldes sastāvu, bija jāiet kompromisa ceļš. Tie, kas vairākas sastāvā bijuši jau Latvijā, paliek arī turpmāk, pārējie locekļi atkarā no ieņemtiem amatiem attiecīgajā darbības periodā. Šie pārējie locekļi pa lielākai daļai ir tādi, kas amatos ievēlēti tiešās vai netiešās vēlēšanās.

Divas dienas vēlāk ASV draudžu austrumu apgabala darbinieku konferencē Vilimantikā tomēr nevarēja vienoties par ievēlamajiem amatiem. Līdz šim apgabala garīgais vadītājs nebija vēlēts, bet pēc izstrādātajiem noteikumiem, apgabala garīgais vadītājs reizē ir arī virsvaldes loceklis. Arī še bija nepieciešams kompromiss, atstājot pagaidām veco kārtību un dodot vienu gadu laika pārdomām.

Sešās nedēļās Amerikas latviešu apvienība sanākusi divās sēdēs, vienā spriežot par jautājumiem, kuri paredzēti Brīvās pasaules latviešu apvienības darba kārtā, otrā pārrunājot šīs apvienības sēdes rezultātus. Pēc preses atreferējumiem, Brīvās pasaules latviešu apvienības sēde Vašingtonā noritējusi mierīgi, apskatot turpmāk kārtojamos jautājumus. Kāds lasītājs gan apzīmē BPLA par ALAs apakšorganizāciju, kādēļ turpmāk visu trīs kontinentu latvieši būšot apvienoti ALAs vadībā, kura darbošoties tāpat, kā jau 20 gadu.

Informācijas darba jautājumu apspriešanai Ņujorkā 9. okt. notika apspriede, kurā piedalījās dažādu organizāciju pārstāvji pie ALAs informācijas biroja. Apspriedes darba kārtā bija trīs referāti par politiskiem tematiem, jautājums par Apvienotajām nācijām, demonstrāciju rīkošana un sadarbība ar igauņiem un lietuviešiem.

Neparasti daudz, liekas, arī sarīkojumi Ņujorkā: līdz Ziemsvētkiem nav nevienas nedēļas nogales bez sarīkojumiem. Trīs septembra svētdienās draudze bija rīkojusi dažādus sarīkojumus, tiem sekoja Latvijas universitātes gadasvētki. Daugavas Vanagu parastās sanāksmes vietā notika trīs sarīkojumi, no kuriem divos citu kontinentu viesi runāja par dzīvi savās zemēs un dalījās gūtajos iespaidos ASV. Oktobrī Ņujorkā paredzēti divi koncerti, divi baleta vakari, teātra izrāde un iesvētības.

Par ņujorkiešu sabiedrisko aktivitāti liecina sarīkojumi šīs nedēļas nogalē. Jau 7. oktobrī notika Vijas Vētras vakars, pēc tā pusnaktī otra Vijas Vētras uzstāšanās ar modernajām dejām. Šai vakarā notika arī Ņujorkas latviešu organizāciju padomes sēde. Sestdien, 8. oktobrī, notika A. Vaivodes koncerts pēcpusdienā, vakarā skautu labvēļu sanāksme DV namā, bet dienā ALAs valdes sēde.

Ņujorkā vienmēr bijis pietiekami daudz latviešu sarīkojumu, mazākais par to trūkumu līdz šim nav bijis jāsūdzas, drīzāk, varbūt, par apmeklētāju trūkumu, it sevišķi priekšlasījumos vai koncertos. Pēdējā laikā to mēr arī še apmeklētāju skaits audzis. Varbūt jārīnās par daudzajām apspriedēm, kuras pēdējās sešās nedēļās notikušas. Negribot jājautā, vai nerunājam vairāk nekā darām; vai nevajadzētu vairāk darīt, lai pēc tam runātu par padarīto?

Ir.

Svešas malas, sveši skati

V

REKLĀMA BEZ MAKSAS

Pārbraucot Floridas robežu, var redzēt, ka te dzīvo radinieki Ņujorkas Parka avenijai, kura ir pasaules reklāmas centrs. Ceļa malās novietotas tik daudzas reklāmas, ka visas nemaz nav iespējams izlasīt: gandrīz žilbst acis no varenajām gaismām, novēršot uzmanību no braukšanas. Te aicina pirkt, pārgulēt pa nakti, apmeklēt dažādas vietas, dod padomus. Par maksu nekur nerunā. Dažās reklāmās piedāvā par brīvu vai vismaz bezmaksas ieeju.

Kāda reklāma slavināja vēl neredzētu zvēru dārzu. Spriežot pēc reklāmas lieluma, tam tiešām vajadzētu būt neredzētam, pie tam vēl ieeja bez maksas. Bet šis zvēru dārzs mierīgi varēja palikt neredzēts, jo nebija nekā tāda, ko vienkāršs mirstīgais jau nebūtu redzējis, kaut ar reklāmā nekā nevarēja atrast, kas būtu nepareizi apgalvots. Bija daži krokodīli un citi zvēri, kuri reklāmā izrādījās izcelti, bet dabā krietni sarāvušies. Ieeja tiešām bija brīva, bet, ārā nākot, vīrs ar lielu šķīvi nāca pretim un lūdza ziedojumus, jo nabaga dzīvniekiem vajagot ēst un tie jākopjot. Atkal taisnība, bet tāpēc nebūtu jāmaksā par ārā nākšanu. Ja šim vīram pagrieza muguru, tad tūlīt uzskrēja virsū otram ar tādu pašu šķīvi. Tā no ārā nākšanas nodevas vaļā netika. Tīri loģiski domājot, iznāk, ka arī dzīvnieku barotājiem izdevīgāk saņemt ārā nākšanas ziedojumus, ar kuriem noteikti vieglāk norēķināties, nekā par pārdotajām ieejas biļetēm...

Florida aug, plaukst un būvējas. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, redzamas daudz vairāk mājas, vairāk arī restorāni un moteļi. Nav nekādu grūtību atrast naktsmāju, un te vasaras laikā ir vislētākie moteļi, ieskaitot peldbaseinu, televīziju, gaisa dzesinātāju un brīvu kafiju, bet dažas vietas pat piedāvā krāsu televīziju. Tāpēc viegli atrast apmešanās iespējas okeana krastā, kur ir baltas smiltis, bet viļņi no dzelmes nes sarkanas smiltis un gliemežvākus.

Parastais tūristu mērķis ir Miami peldvieta dienvidos, bet pēdējā laikā piekrišanu gūst arī Deitonas peldvietas apkārtne. Vispirms jau ceļojums ir 300 jūdžu īsāks, skaitot tikai vienu virzienu, un te arī mazāk cilvēku, toties tāpat mazāk izklaidēšanās iespējas, kaut to nav mazums.

Jūrā ūdens ir silts, pa plūdmali atplūdu laikā var braukt ar auto, jo smilšainais pamats ir ciets, priekšpusdienā sauļošanos nekas netraucē, ja vien āda spēj izturēt saules svelmi, bet pēcpusdienā uznāk pēkšņas lietus gāzes ar vai bez pērkona. Ja apnīk sauļoties, plūdmalē var lasīt gliemežvākus vai no jūras izskalotus dzīvniekus.

Floridas bagātība blakus siltajiem saules stariem un okeana ūdenim vēl ir apelsīni, kurus te audzē dažādās šķirnēs un ar dažādiem nosaukumiem. Bušeli apelsīnu var dabūt par nepilniem 4 dolariem, bet pasūtinot ar piesūtīšanu, jāmaksā trīsreiz vairāk. Bez tam dabūjams apelsīnu vīns, dažādi ievārījumi un augļi, piemēram, papaja, kas ir saldāka par apelsīniem, kokosrieksti vai avokados.

—vi—

PIRMĀS SACENSĪBAS JAUNAJĀ ŠAUTUVĒ

Demoinas DV apvienības šovasar izbūvētajā šaujamlaukumā 24. septembrī notika pirmais oficiālais sarīkojums: kārtējās rudens sacensības šaušanā. Sākumā likās, ka laiks nebūs labvēlīgs, jo drusku līņāja, dažbrīd aizmiglojot pat mērķus. Pašus šāvējus šis apstāklis maz traucēja, jo ugunslīnija atradās jumta segtā, gan ne vēl pilnīgi izbūvētā paviljonā. Vēlāk, dienai skaidrojoties, saradās liels skatītāju pulks. Sacensībās piedalījās 20 šautenšāvēju un 11 pistolnieku. Vanadzes savā jaunajā, tikko pabeigtajā saimniecības ēkā rīkojās pirmo reizi, gādājot par uzkodām un atspirdzinājumiem. Sacensības vadīja J. Kļaviņš.

Šaušanā ar šauteni uzvarēja Ojārs Papēdis ar 132 no iespējamiem 150 punktiem, 2. vietā Gunars Seskis ar 130, bet 3. Indis Vilks ar 129 punktiem. Jauniešu klasē (14 — 18 g.) 1. vietā ierindojās Jānis Ievalts ar 99 no iespējamiem 100 punktiem, bet 2. vietā Ilze Ievalta ar 94 punktiem. Zēnu klasē (līdz 14 g.) uzvarēja Andris Vilks ar 83 punktiem, 2. Mārtiņš Kļaviņš ar 82 un 3. Ēriks Valteris ar 81 punktu. Dāmu klasē 1. vietā ierindojās Dace Vilka ar 91 punktu, bet 2. vietā Ruta Krūmiņa ar 87 punktiem.

Šaušanā ar pistolēm uzvarēja Emīls Vaisvilas ar 78 no iespējamiem 100 punktiem, 2. Richards Evaltovičs ar 70 un 3. Ojārs Papēdis ar 69 punktiem.

Aijovas latviešu biedrības dāvināto ceļojošo balvu šāvējiem-senioriem (virs 40 gadiem) šogad ieguva Indis Vilks, bet rūpnieka J. Lamberta balvu vecākajam šāvējam-senioram ieguva Richards Evaltovičs. Voldemāra Palka balvu jaunākajam pistoļšāvējam ieguva B. Meisterburgs.

Vakarā Latviešu biedrības namā izdalīja balvas. Aizvadītajos gados dažādu šāvēju iegūtās balvas bija izstādītas ieskatam plašā klāstā. Lielu piekrišanu guva mineapoliešu deju mūzika Tila vadībā. Balles dalībnieki izraudzīja arī savu gadskārtējo balles karalieni — Ilzi Ievalti, par viņas pavadonēm Ināru Maneku un Astrīdi Vītoli. DV Linkolnas apvienības pr-ks R. Matulis linkolniešu uzdevumā Demoinas vanagu kalna izbūvei ziedoja 50 dol.. Šis darbības gada nobeiguma sarīkojums kā idejiski, tā materiāli deva labus panākumus.

Sk.

DV Demoinas apvienības šaušanas sacensību nobeiguma balles karaliene Ilze Ievalte sarunā ar viesi — DV Linkolnas apvienības valdes locekli P. Tauriņu. Foto: A. Stundiņš

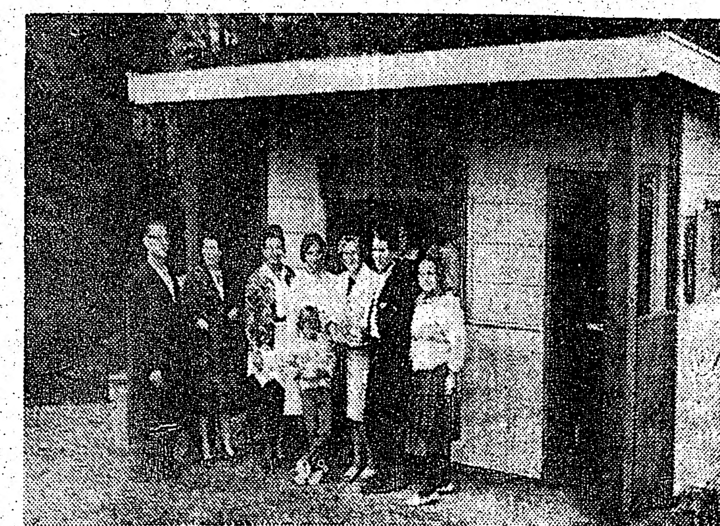

Vanadžu un viesu grupa DV Demoinas apvienības šaušanas laukā jaunbūvētā saimniecības paviljona priekšā. Foto: A. Stundiņš

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Sakarā ar Jonkeru pilsētas lēmumu, Leighton avenija gar latviešu dievnamu tagad ir vienvirziena iela. Pa to var braukt tikai virzienā no Bronksas uz ziemeļiem. Tautiešiem, kas šo aveniju bija paraduši lietot no otras puses, radušies neparedzēti kavēkļi, un dažs braucējs nepareizo ielas virzienu pamanīja tikai tad, kad bija jau iegriezies Leighton avenijā.

● Ņujorkas latviešu biedrība 15. oktobrī rīko rudens sezonas atklāšanu Jorkvilles tempļa lielajā zālē. Pēdējā biedrības sanāksme nevarēja notikt, jo lielākā daļa biedru nebija saņēmuši sekretāra izsūtītos paziņojumus par sapulci. Pēc biedrības noteikumiem šāds paziņojums biedriem jāsaņem pirms katras sapulces. Kā priekšniekam, tā sekretāram biedrība maksā atlīdzību par katru sēdi.

GAREZERS

● Kā jau ziņots, 18. septembrī Garezerā notika jaunās vidusskolas ēkas pamatakmens iesvētīšanas svinības, bet iepriekšējā vakarā sarīkojumu zālē rakstnieku cēliens. Šai sarīkojumā padomes loceklis P. Golts nodeva Garezera valdes priekšsēdim J. Gaillītim Latvijas karogu, kuru dāvinājusi Vienības draudzes locekle un Daugavas vanadžu kopas dalībniece Elza Medne, kas pati slimības dēļ nevarēja būt klāt. Patiesībā šim dāvinājumam ir garāka priekšvēsture, jo šādu nodomu, tikko Garezers bija iegūts, gribēja realizēt E. Mednes dzīvesbiedrs, kas bija liels latvisko centienu sekmētājs un jaunatnes pasākumu atbalstītājs. Tagad viņa vēlēšanās piepildīta, karogs turpinās plīvot mastā, bet līdzšinējo, kurš bija atvests no Latvijas, uzvilks tikai sevišķi svinīgos brīžos. V. Z.

GRAND RAPIDI

● Prāvesta J. Ozola piemiņai nodibināto stipendiju 200 dol. apmērā, kas ir neatmaksājama, šogad piešķīra studentam Ērikam Jansonam. Bez labām sekmēm mācībās un priekšzīmīgas uzvešanās viņš ir arī teicams sportists, galvenokārt skriešanas disciplīnās. Stipendiju viņam pasniedza 2. oktobrī draudzes pr-ks O. Jirgensons pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze 2. oktobrī atzīmēja Pļaujas svētkus ar sekojošu bazāru. Dievkalpojumā dziedāja A. Sile no Kalamazū, bet bazāru kuplināja O. Ozolas klavierstudijas audzēkņi. Bazārā notika dažādas izlozes, kurās viena no vērtīgākajām mantām bija Aug. Kalniņa dāvinātais zelta pulkstenis, ko laimēja J. Kūleniece. Bazārs deva ap 600 dol. atlikumu, bet kopā ar iepriekš ziedoto naudu būs ap 1000 dol. ieguvums, kuru izlietos draudzes vajadzībām.

● Pļaujas svētku dievkalpojums ar sekojošu bazāru Vienības draudzē notika 2. oktobrī. Dievkalpojumu kuplināja Kalamazū DV apvienības sieviešu un Grand Rapidu sieviešu koris dir. J. Zuikas vadībā, kas nodziedāja arī vairākas dziesmas baznīcas sabiedriskajās telpās pirms bazāra atklāšanas. Īsu uzrunu teica dāmu komitejas pr-ce J. Rumberga, izsakot prieku par kuplo apmeklētāju skaitu. Visas lozes drīz vien bija izpirktas. Bija vairāki vērtīgi laimesti, no kuriem vienu laimēja pirms dažiem gadiem no Latvijas iebraukušā Ešmaņu māte, par savu guvumu jo sevišķi priecājoties. Bazārs dos ap 850 dol. atlikumu, no kura 50 dol. nosūtīs uz Austrāliju 7 Petrovu bāreņiem, kuru vecāki nesen gājuši bojā autokatastrofā. V. Z.

KLĪVLENDA

● Klīvlendas latviešu draudzes 2. oktobrī atzīmēja Pļaujas svētkus. Miera draudzē svētku dievkalpojumu vadīja māc. K. Sautiņš, dziedāja Mārtiņa Lutera draudzes koris brīvmākslinieces V. Ūbelītes vadībā. Pēc dievkalpojuma kuplais baznīcēnu pulks pārgāja uz blakustelpām, kur draudzes dāmas bija klājušas rudens ziediem greznotu kafijas galdu. Svētku dalībnieki klusās pēcpusdienas stundas pavadīja draudzīgās pārrunās un atcerējās Pļaujas svētkus dzimtenē, kad Dieva svētība pildīja sētas un klētis. Apvienotā draudzē dievkalpojumu vadīja māc. I. Gaide, to kuplināja ar skaistām dziesmām dziedone V. Melliņa, klavierpavadījumus veicot V. Cieminam. Pēc dievkalpojuma kuplā svētku draudze pulcējās blakusmājā, kur notika dāmu rīkotais gadskārtējais Pļaujas svētku bazārs un azaids. Priekšnesumos uzstājās dziedone V. Melliņa, dāmu ansamblis un svētdienas skolas audzēkņi. Kaut čaklās draudzes dāmas bija bagātīgi apgādājušas bazāra loteriju ar laimestiem, ložu tomēr pietrūka. Bazāra atlikums nodots baznīcas ērģeļu fondam.

● DV apvienības rīkotais Vācijas ciemiņa Ādolfa Šildes referāts notika 2. oktobrī. Referents attēloja mūsu brāļu un māsu ciešanas dzimtenē. Prāvais apmeklētāju pulks lielā uzmanībā sekoja katram vārdam.

ROČESTRA

● Nepilnu 68 gadu vecumā 28. septembrī miris Kārlis Ritenis. Sākoties pirmajam pasaules karam viņš pieteicās brīvprātīgajos, bet jaunekļīgo gadu dēļ viņu noraidīja, toties Latvijas atbrīvošanas cīņās viņš Liepājas kājnieku pulka sastāvā izsiroja karalaukus. K. Ritenis palika kara dienestā līdz 1921. gadam, kad demobilizējās un uzsāka ierēdņa gaitas dzelzceļa dienestā. Pēdējos Latvijas brīvības gados bija Rīgas stacijas priekšnieka vecākais palīgs komerclietās. Pēc otra pasaules kara 1951. gadā no Vācijas ieceļoja ASV, apmetoties Ročestrā. Aizgājēju uz Mt. Hope kapiem izvadīja māc. T. Zīraks, piedaloties kuplam pavadītāju pulkam. No draudzes valdes atvadījās Ž. Mitenbergs, dāmu komitejas — A. Zviedre.

● Pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma Miera draudzes baznīcas zālē notika draudzes vakars, kuram bagātīgus galdus bija klājusi dāmu komiteja. Cienastu ievadot, māc. T. Zīraks tencināja čaklās draudzes darbinieces, kas allaž pielikušas rokas un sirdi, kad to prasījušas kopīgas intereses. Tencinot latviešu centības garu, svētdienas skolas pārzine A. Vilka audzēkņu un skolotāju vārdā pasniedza grāmatas velti skolotājam I. Timrotam, kurš šogad beidza Ročestras universitāti ar pirmo akadēmisko gradu, studijām veltījot tikai no darba brīvo laiku. Loterijai mantas bija dāvājušas K. Sarma, I. Rence un dāmu komiteja. Siltu pateicību veltīja K. un A. Sarmu pārim, no kuru dārza allaž nācis greznais rotājums baznīcas altārim.

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Lūdzu klausaities latviešu pusstundu „Brīdis ar Dievu" savā 11. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261—4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

Archibīskaps A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6—2510. Sv. Jāņa draudze, tel. 921—3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7. Toronto Sv. Andeja baznīcā.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel OX 9—3331

16. oktobrī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Svētdienas skola.

23. oktobrī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Svētdienas skola. Plkst. 12.30 jauniešu grupa.

Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

23. oktobrī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma stunda priekšiesvētes vecākai grupai.

30. oktobrī, plkst. 2 pēcp. Reformācijas svētku dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs baznīcas apakšējā zālē.

BRAMPTONA

16. oktobrī, plkst. 1.30 pēcp. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

16. oktobrī pl. 10.30 dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; pl. 11 dievkalpojums pieaugušiem; pl. 10.15 stunda abām bībeles klasēm.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5—5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

16. oktobrī, pl. 3 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road

6. novembrī pl. 2 pēcpusdienā dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

MONTREALĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.

Montrealas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

15. oktobrī draudzes rudens bazārs.

16. oktobrī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums; Svētdienas skola; jaunatnes stunda.

23. oktobrī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Bībeles stunda; plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā.

30. oktobrī Ticības atjaunošanas dienas dievkalpojums un Svētdienas skola; jaunatnes stunda.

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484—8394. Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudze Montrealā.

23. oktobrī, plkst. 2 p.p. Presbiterāņu baznīcā dievkalpojums.

30. oktobrī, plkst. 2 p.p. St. Barnaba jaunajā baznīcā, Roxboro,

Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

Road baznīcas telpās.
draudzes dievkalpojumi svētdienās, plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285. Station „K" Toronto 12, Ont

JONES—DANFORTH RAJ.
IZĪRĒJAMA
5 istabu māja.
Zvanīt pēc pl. 6 vak.
463—7782, Toronto.
Sestdien un svētdien katrā laikā.

ĀBOLUS
NO PAŠA DĀRZA,
dažādas šķirnes,
PIEDĀVĀ
27 Thorncliffe Ave, Toronto.
Tel. HO 1-2593

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

ASV BAZNĪCĀS

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11 th Ave., Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE 3—9326.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.-lut. Trīsvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St., Apt. 201, West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327—5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St., Roxbury.

LA atsevišķi eksemplāri dabūjami
O. ANDERSONA
DELIKATEŠU VEIKALĀ
26. Market St., Hamilton, Ont., kā arī
„NORTHLAND GROCERY"
120 Barton St. E., Hamilton, Ont.

MĒS IESPIEŽAM
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZITKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

LOSANDŽELOSA

Dienvidkalifornijas latviešu draudze—2450 Griffin Ave., L.A. Cal. 90031, māc. E. Caune, tālr. PO — 98679.

16. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Referāts. Reformācijas svētki.

30. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Pēc tam skaņu filmas izrāde: Mārtiņš Luters.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA. (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd. 301 Burlingame Ave.

KLIVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

VISJAUNĀKIE IZDEVUMI

P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.50
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
J. Sarma — Mīlestības māksla, noveles	$4.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi	$3.60
Dz. Kiršteins — Kad lielgabali klusē, romāns	$4.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50
Dr. A. Mauriņš — Viss neiznīkst, laikm, eseja	$2.80

DV Grāmatnīcā—491 College St., Toronto 4, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: ....
Mr., Mrs., Miss. ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..............
.... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

14. oktobrī — pl. 8. vak. Latviešu namā TLB telpās inž. A. Arāja referāts.

15. — 23. okt. Arnolda Nulīša gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīk. telpās, 200 Balmoral Ave.

15. oktobrī — pl. 7.30 Raudupietes izrāde Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

15. oktobrī — pl. 7 vak. LMM Toronto kluba balle, Latviešu namā.

16. oktobrī pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 15. gadasvētki Walmer Road dievnamā. Koncertā piedalīsies koŗi no Čikagas un Klīvlendas.

20. oktobrī — pl. 8.15 koncerts. M. MacVicar — soprāns, Juris Cīruls—baritons, Edīte Timermane — klavieres. Latviešu namā, 491 College St.

22. oktobrī Latviešu sporta apv. Kanadā 15 gadu jubilejas sarīkojums Igauņu namā, 951 Broadview Ave.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Valdemāra Ozoliņa un Emmas Reinvaldes koncerts Latviešu namā.

23. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā Vasarsvētku draudzes dievkalpojums par tematu „Iesākumā Dievs". Runās T. Putrus. Aizlūgšana par slimiem.

23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.

27. oktobrī — 6. novembrim Jāņa Zuntaka gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.

27. oktobrī — pl. 8. vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins runās par tematu: Kristus un kultūra.

28. oktobrī — pl. 8 vak. Gadskārtējā inženieŗu balle Inn on the Park telpās.

29. oktobrī — plkst. 7.30 Parkdale Collegiate auditorijā Ņujorkas apvienotais koris, koklētāji un solisti, diriģents Bruno Skulte. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

29. oktobrī — Latviešu nama dāmu komitejas bazārs un balle, Latviešu namā.

6. novembrī — pl. 5 p.p. Gaujas gaidu vienības Mārtiņu vakars Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

11. novembrī — pl. 8 vak. Toronto studenšu korporāciju kopas gadskārtējais slēgts tējas vakars Latviešu namā.

12. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Latviešu namā. TLB un DV sarīkojums.

13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.

24. novembrī — plkst. 8.30 Latviešu nama zālē: Arturs Ozoliņš (klavieres). Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

No 24. novembra — 26. novembrim Teātra dienas Toronto.

3. decembrī — pl. 7 vak. Dainas koŗa koncerts Latviešu namā, pēc koncerta deja.

10. un 11. decembrī — Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš ar bazāru Latviešu namā.

22. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja ev. lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējais garīgs koncerts ar solistu un orķestra piedalīšanos.

HAMILTONĀ

22. oktobrī — Rotas koŗa Konektiketā koncerts Lietuviešu jaunatnes centra zālē, 48 Dundurn St. N. Pēc koncerta saviesīgs vakars. HLB koŗa sarīkojums.

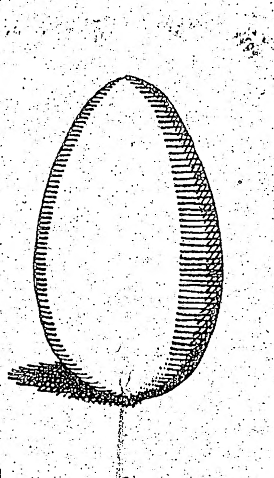

dubultojiet savu naudu ar Canada Savings Bonds Centennial Series

Simtgades serijas Kanadas Savings Bonds piedāvā jums visaugstākos procentus — 5,48% gadā, ja tās patur līdz noilgumam.

Jauni Bondi jums ienesīs 5% gadā pirmajos četros gados, 5,5% gadā par nākošiem trim gadiem, 5,75% par nākošo gadu un 6% gadā par beidzamiem 5 gadiem, — kopā $72,25 procentos par katru $100.00 valsts aizņēmuma zīmi (bond).

Šī ir pirmā reize, kad jums dota iespēja atstāt gadskārtējos procentus neiekasētus līdz 1979. gada 1. novembrim un pēc tam saņemsit procentu procentus kopsummā $27.75 par katriem $100.00.

Visu kopā saskaitot, par katriem $100.00 jūs dabūsit $100.00 procentos. Šis ir drošākais un labākais krāšanas veids. Dubultojiet savu naudu ar Canada Savings Bonds Centennial seriju.

Šai serijai ir visas tās priekšrocības, kuŗas padarījušas Kanadas valsts krājzīmes par visvairāk izplatīto ieguldījumu.

Šīs zīmes varat viegli iegādāties par naudu vai arī uz nomaksu savā darba vietā vai bankā, sākot ar $50.00 līdz $10.000. Ikviens kanadietis, arī kopas, tos var iegādāties līdz šai augstākajai summai.

Šīs zīmes varat viegli pārvērst naudā katrā laikā ikvienā Kanadas bankā par pilnu vērtību, pieskaitot procentus. Tikai aizpildiet attiecīgo formu un jūs saņemsit naudu.

Tagad krājzīmes daudz izdevīgāk turēt nekā agrāk, jo iegūsit augstākus procentus un proc. procentus. Dubultojiet savu naudu ar Canada Savings Bond Centennial seriju.

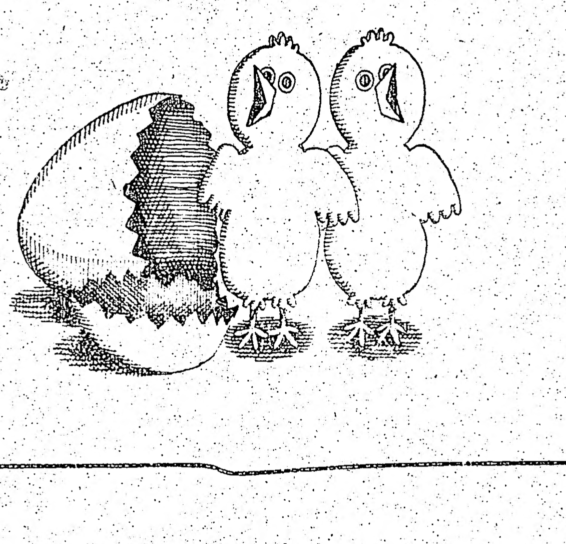

ĀKIE IZDEVUMI

n tās bērnu audzināšana	$0.50
auja	$6.50
ā, noveles	$4.50
moliņš, pasakas	$3.25
dzejoļi un lir. poemas	$3.50
māksla, noveles	$4.50
rktās paradīzes, dzejas	$3.80
bas, dzejoļi	$3.60
gabali klusē, romāns	$4.80
ts ar 102 ilustrāc.	$8.50
eiznīkst, laikm. eseja	$2.80

1 College St., Toronto 4, Ont.

LATVIJA AMERIKĀ
treet, Toronto 4, Ont.

aikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
.... mēnešiem uz šādu adresi:
....
....
čeku vai skaidrā naudā $..................
bonementa uzsākšanai/pagarināšanai
ajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50
du.

umu kalendārs

15. oktobrī — pl. 7 vak. LMM Toronto kluba balle, Latviešu namā.

16. oktobrī pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 15. gadasvētki Walmer Road dievnamā. Koncertā piedalīsies koŗi no Čikagas un Klīvlendas.

20. oktobrī — pl. 8.15 koncerts. M. MacVicar — soprāns, Juris Cīruls—baritons, Edite Timermane — klavieres. Latviešu namā, 491 College St.

22. oktobrī Latviešu sporta apv. Kanadā 15 gadu jubilejas sarīkojums Igauņu namā, 951 Broadview Ave.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Valdemāra Ozoliņa un Emmas Reinvaldes koncerts Latviešu namā.

23. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā Vasarsvētku draudzes dievkalpojums par tematu „Iesākumā Dievs". Runās T. Putrus. Aizlūgšana par slimiem.

23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.

27. oktobrī — 6. novembrim Jāņa Zuntaka gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.

27. oktobrī — pl. 8. vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins runās par tematu: Kristus un kultūra.

28. oktobrī — pl. 8 vak. Gadskārtējā inženieŗu balle Inn on the Park telpās.

29. oktobrī — plkst. 7.30 Parkdale Collegiate auditorijā Ņujorkas apvienotais koris, koklētāji un solisti, diriģents Bruno Skulte. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

29. oktobrī — Latviešu nama dāmu komitejas bazārs un balle, Latviešu namā.

6. novembrī — pl. 5 p.p. Gaujas gaidu vienības Mārtiņu vakars Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

11. novembrī — pl. 8 vak.Toronto studenšu korporāciju kopas gadskārtējais slēgts tējas vakars Latviešu namā.

12. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Latviešu namā. TLB un DV sarīkojums.

13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.

24. novembrī — plkst. 8.30 Latviešu nama zālē: Artūrs Ozoliņš (klavieres). Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

No 24. novembŗa — 26. novembrim Teātŗa dienas Toronto.

3. decembrī — pl. 7 vak. Dainas koŗa koncerts Latviešu namā, pēc koncerta deja.

10. un 11. decembrī — Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš ar bazāru Latviešu namā.

22. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja ev. lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējais garīgs koncerts ar solistu un orķestra piedalīšanos.

HAMILTONĀ

22. oktobrī — Rotas koŗa Konektiketā koncerts Lietuviešu jaunatnes centra zālē, 48 Dundurn St. N. Pēc koncerta saviesīgs vakars. HLB koŗa sarīkojums.

Latviešu mednieku un makšķernieku Toronto kluba

SEZONAS

ATKLĀŠANAS BALLE

1966. g. 15. oktobrī, pl. 7 vak. Latviešu namā, 491 College Street.

Pilna bufete. Laba deju mūzika.

Ieeja $2.00

Visus laipni ielūdz kluba valde

Sludinājums:

LASIET MANU GRĀMATU — LAIKMETĪGU ESEJU PAR MŪSU IEKŠĒJĀM LIETĀM —

Dr. A. MAURIŅŠ —

VISS NEIZNĪKST .... $ 2.80

dabūjama visās grāmatnīcās. Otro grāmatu rakstu.

Tā būs tikai par latviešu lietām.

Dr. A. Mauriņš

Visjaunākā skaņu plate — Stereo $ 6.00

A

Alfreds Poriņš — tenors

Dziesmas klavieŗu, čella un obojas pavadījumā:
Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme — J. Graubiņš
Ej, saulīte, drīz pie Dieva — J. Vītols
Dzeguze kuko — A. Jansons
Tumša nakte, zaļa zāle — V. Ziedonis
Čuči, mana līgaviņa — V. Ziedonis
Bij man vienas rozes dēļ — V. Ziedonis

B

Pie klavierēm — Raymond McFeeters

Ziedu laikā — J. Ķepītis
Roze, tulpe, neaizmirstule — J. Ķepītis
Ābeļkoka pīpe — J. Ķepītis
Cimdu pāris — A. Žilinskis
Glāsts — J. Mediņš

Dabūjama tikai

Daugavas Vanagu grāmatnīcā
491 College St., Toronto 4, Ontario.
Ontario dzīv. plūs 30 c P.S.T.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

IZMANTOJIET IZDEVĪBU UN IZVĒLIETIES KĀDU NO ŠĪM PLATĒM, JO TĀS IR BEIDZAMĀS.

1004 B. PIEKALNĪTIS, bass .... 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielkēniņa dēli.

1005 V. SALNA, tenors .... 45 RPM $2.00
Atmiņas — Angļu valsis. Toreiz — tango.

1007 KALVIS, vīr. dubultkv. .... 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1018 DUETI — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ. .... 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Latvietim. A. Žilinska — Karogs

1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņš. V. Dārziņa — Man māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* THE LATVIAN TRIO .... 33 RPM $5.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika."

1021* KALVIS, vīru dubultkvartets .... 33 RPM $5.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Cīruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Kaŗš.

1022* LĪGO, jaukts koris DAINA .... 33 RPM $5.00
E. Freimane — 13 līgo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tīklu; Dziedātāja līgaviņa.

TAUTAS DEJAS, Skaņu studija DAINA orķestŗa izpildījumā .... 45 RPM $2.00
1024 Andžiņš. Mugurdancis.

1028 V. SALNA, tenors .... 45 RPM $2.00
Alfr. Matisona — Dzimtene; Pavasars.

1026 A. BALODIS, baritons, orķ. pav. .... 45 RPM $2.00
Pasacina — tango. Daiļā meitiņ — valsis.

DABŪJAMAS

DVG GRĀMATNĪCĀ 491 College St., Toronto 4, Ont.

✝

Mans mīļais vīrs un tēvs

OTTO ĶELLE

Dzimis 1886. g. 29. jūlijā Alūksnē, aizgājis aizsaulē š. g. 7. oktobrī Toronto.

Mīlestība stiprāka par nāvi . . .

Pēc viņa skumst

SIEVA Kanadā, MEITA un ZNOTS dzimtenē un SVAINE ASV

✝

Mūsu mīļais onkulis

OTTO ĶELLE

aizgājis Dieva mierā š. g. 7. oktobrī Toronto.

Es sapni par dzimteni pagalvī likšu...

Viņu mūžīgā piemiņā paturēs

PĒTERIS ar ĢIMENI Toronto.

✝

Mūsu mīļais neaizmirstamais draugs

OTTO ĶELLE

aizgājis mūžībā.

Kā pazūd mūžs, kā paiet dienas, Tu stāvi, brīnies, nupat bij!

Pēc viņa skumst

ELMĀRS un BENITA

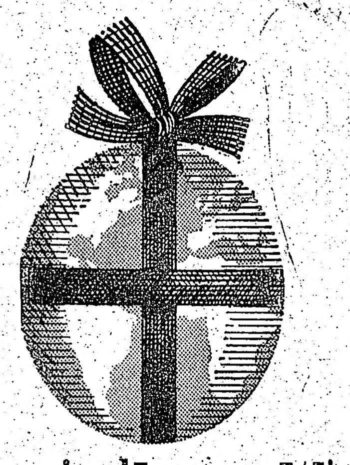

Ja jums ir dāvanu sūtījumi uz aizjūras zemēm,

apvaicājieties vietējā pasta iestādē, kad ir beidzamais laiks Ziemsvētku sūtījumiem

POSTES CANADA POST

. . . ARĪ PAR JAUNĀM PASTA MARKĀM.

Informācijai skatiet dzeltenās lapas telefona grāmatā.

LATVIAN MUSIC

2 jaunas LP pirmklasīgā technikā

Iepazīstieties, — un jūs kļūsit nešķirami draugi!

LP14: Ādolfs Kaktiņš ar orķestri

Kas tie tādi. Lāčplēšiem. Dzimtene. Trubadūrs. Traviata. Nevis slinkojot un pūstot. / Baudi zaļo jaunību. Meldermeitiņa. Es dziļi glāzē ieskatījos. Fausts. Vai gudrās dabas mājiens. Laiks steidzas prom.

LPo29: Vīru un jaukti koŗi un solisti ar orķestri

Bērzs rudenī. Rūķīši un Mežavecis. Mežezers. Lūk, roze zied. Gana dziesma vasarā. / Skatat, ļaudis. Mīkla. Mākonītis un mākonīte. Vērsītis ābolā. Dace mazā mežā gāja. Karalis un bērzlapīte. Mēnestiņš meloja. Šūpuļdziesma.

Cena $6.00 plūs 30 c PST.

ŠĪS PLATES DABŪJAMAS

DV GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto 4, Ont.

DV KV APRŪPES DAĻAS RĪCĪBĀ NODOTA GLEZNA

„VECOGRES BAZNĪCA UN PAMATSKOLA ZIEMĀ"

Gleznas autore to labprāt pārdotu, ja kāds no minētās apkārtnes izteiktu vēlēšanos to iegūt.

Interesentiem zvanīt vakaros 465—6801

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS-NOTĀRS

263 College ielā, Toronto. (pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

IGAUŅU OPTIĶIS

J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Tel. LE 4—1403, Toronto

Steidzamos gadījumos

MŪSU „ĀTRIE GAISA PASTA SAIŅI"

Apsveikumu un steidzamos gadījumos izmantojiet mūsu ātros gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez piemaksas. Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņiem varat pievienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, pildāmspalvas, smaržas, rotas lietas, bārdas skujamos aparātus, asmeņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem **US $**

A-1 1 Šveices cēltērauda rokas pulkstenis ar piemērotu ādas saiti, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kakla saite, 2 pāŗi nailona krepa zeķu.
41.— + Licence un porto 8.80 = 49.80

A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplina virskreklis, 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilnas oderi, 6 glīti kabatas lakatiņi, 2 pāŗi nailonkrepa zeķu ar vilnas oderi 27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50

A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailona krepa zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi
27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50

Dāmām **US $**

A-2 1 Šveices zelta pulkstenis luksa izveidojumā ar glītu kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita ar mežģīnēm, 2 pāŗi smalku nailona zeķu
43.20 + Licence un porto 8.80 = 52.00

A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („mohair") vilnas plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu (krepa vai neirstošās) 27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50

A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, 2 zīda galvas lakatiņi 48.70 + Licence un porto 8.80 = 57.50

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: piemēram, 3x4 metri kleitām, 2x6 m gaŗām kleitām un 2 m blūzei vai citādi.

Daugavas Vanagu grāmatnīcas Sainīšu nodaļa, 491 College St., Toronto 4.

IEPRIECINIET SAVUS PIEDERĪGOS SVĒTKOS, NOSŪTOT PĀRTIKAS SAIŅI!

PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros.

1 —	8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes	$17.95
2 —	2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cikaretes, bruto 10 kg	18.50
3 —	2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4—	iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
5—	20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura	15.60
6—	9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
7 —	42 mārc. (19 kg) smalkā cukura	24.00
8 —	19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9 —	20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg	25.00
10 —	20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg	32.40
11 —	0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg	22.75
12 —	iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	38.50
13 —	2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	38.45
14 —	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00
15 —	2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg	38.80
16 —	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.90
17 —	9 kg rīsi, brutto 10 kg	16.90
18 —	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	26.00
19 —	9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
20 —	1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg	31.00
21 —	iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
22 —	SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskviti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
23 —	SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots	35.90
24 —	SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
25 —	SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu	53.00
Nr. 31	9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu	$ 39.90
Nr. 32	18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc.	$ 22.70
Nr. 33	18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc.	$ 24.90
Nr.34	4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 mārc.	$ 22.70
Nr. 35	— iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 37.50
Nr. 36	9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku — 40 mārc.	$ 30.75
Nr. 37	4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc.	$ 29.75
Nr. 38	— iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 51.50
Nr. 39	4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc.	$ 29.50
Nr. 40	— iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc.	$ 52.50
Nr.41	2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 27.50
Nr. 42	— iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc.	$ 45.50
Nr. 43	4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 20.90

Saiņa cenā ieskaitīts viss, tikai jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

DV Grāmatnīcas — sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p. p., sestd. 8.30 — 2 p.p.
491 College Street, Toronto 4, Ont., tel. 921-7121

DŽONSONS APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS

Pag. nedēļas nogalē Apvienotās nācijas Ņujorkā apmeklēja ASV prezidents Džonsons, pavadot vairāk nekā stundu privātsarunās ar ģenerālsekretāru Utantu. Pārrunājamā abiem bijis ļoti daudz, kaut temats tikai viens — Vietnamas kaŗš. Prezidents, kā zināms, sācis jaunu kampaņu saspīlējuma mazināšanai, kas gan vairāk attiecas uz Pad. savienību nekā Āziju. No Utanta sagaida lielāku aktīvitāti Vietnamas kaŗa izbeigšanas jautājumā. Ar Vietnamas kaŗu saistīta arī Manilas konference, kuŗā piedalīsies prezidents Džonsons un visas tās valstis, kuŗas Vietnamā cīnās pret komūnistiem. Tāpat Vietnamas dēļ padomju delegācijas namā Ņujorkā tikās Anglijas ārlietu ministrs Brauns un Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko.

Ģenerālsekretārs Utants prezidenta Džonsona viesošanos Apvienotajās nācijās uzskata par simbolisku atbalstu starptautiskajai organizācijai un intereses apliecinājumu tās darbībā un panākumos. Toties Džonsona paredzēto braucienu uz Manilas konferenci neviens neuzskata par simbolisku. Komūnistu pasaule Džonsona piedalīšanos sabiedroto konferencē apzīmē par jaunu melu kampaņu Vietnamas kaŗa izbeigšanai, aiz kuŗas patiesībā slēpjas šī kaŗa eskalācija. Draugi domā, ka prezidenta personīga piedalīšanās nebūtu nepieciešama, ka ar to tiek pārspīlēts sarunu svarīgums un konsekvences. Bijušais ASV viceprezidents Niksons uztraucas, ka laikā, kad nepieciešami darbi, konference apstāsies pie rezolūcijām un ka prezidenta braucienam nav nekāda sakara ar Vietnamas kaŗu; tas esot izskaidrojams vienīgi kā politisks manevrs sakarā ar kongresa vēlēšanām novembra sākumā.

Par Vietnamas kaŗa izbeigšanu nedēļas nogalē runāja militārajiem blokiem nepiederīgo valstu neoficiālie vadoņi Indija un Dienvidslavija. Abu valstu ārlietu ministri uzsvēra Ziemeļvietnamas bumbošanas pārtraukšanas nepieciešamību, kas būtu pirmais solis ceļā uz miera sarunām ar komūnistiem. Indijas ārlietu ministrs Sings paskaidroja, ka neitrālās pasaules uztverē Ziemeļvietn. bumbošanas pārtraukšana, varbūt, radītu iespēju ieinteresētās puses atvilkt no kaŗa lauka pie konferences galda. Indijas ārlietu ministrs domāja, ka konference (neminot kāda) varētu īstenot 1954. gada Ženēvas sarunu lēmumus, garantējot Vietnamai neatkarību un neitrālitāti.

Mazliet juceklīgajai Indijas ārlietu ministra runai tad sekoja jau daudz noteiktākas Dienvidslavijas ārlietu ministra Ņikezića prasības. Viņš uzsvēra, ka Belgrades valdība asi nosoda ārvalstu militāro iejaukšanos Vietnamas lietās, tāpat Ziemeļvietnamas territorijas bumbošanu. — (Amerikāņi, starp citu, piedāvājušies bumbošanu pārtraukt un uzsākt pārraudzītu militāro spēku atvilkšanu, ja to pašu darītu komūnisti. Hanoja par to vēl nav domājusi. Vārds „pārraudzīts" komūnistus šausmina vairāk nekā atomkaŗš).

☆

Indonēzija ir vienīgā valsts, kuŗa kopš Apvienoto nāciju dibināšanas izstājusies no starptautiskās organizācijas. To, sarkanās Ķīnas pavadā iedams, paveica vēl tagadējais prezidents Sukarno. Bet ar šāgada rudens sesijas sākumu Indonēzija atgriezusies Apvienotajās nācijās un, varbūt, pat tikusi aicināta izmantot savu stāvokli Āzijā, lai palīdzētu likvidēt kaŗa darbību Vietnamā.

Pēc apmeklējuma AN pilnsapulcē un vēlākas vizītes pie ASV prezidenta Džonsona Vašingtonā, Japānas galvaspilsētā ieradies Indonēzijas pretkomūnistiskais ārlietu ministrs Maliks. Tokio sasauktā preses konferencē viņš mīklaini izteicās par kādu Indonēzijai uzticētu svarīgu lomu Vietnamas kaŗā. „Abas" Vietnamas kaŗā iejauktās puses lūgušas Indonēziju darīt visu iespējamo kaŗa izbeigšanai. Maliks atteicās šīs „abas puses" saukt vārdā, tāpat atteicās sniegt jebkādu tuvāku informāciju par saviem plāniem šī līguma izpildīšanai.

Runājot par Vietnamu, vēl jāpiemin jaunākie Anglijas centieni, kuŗi tāpat kā visi līdzšinējie, mēģināja sasniegt Hanoju caur Maskavu un ,arī tāpat kā visi līdzšinējie, atdūrās kā ar galvu sienā.

Nedēļas nogalē Pad. savienības AN delegācijas namā Ņujorkā tikās ārlietu ministri Gromiko un Brauns. Pamatojoties uz faktu, ka Anglija un Pad. savienība bija 1954. gada Ženēvas konferences priekšsēži, tāpat uz faktu, ka šī konference atbildīga par mieru Vietnamā, ārlietu ministrs Brauns Anglijas valdības vārdā prasīja jaunu šīs konferences sasaukšanu. Gromiko pateica nē, neatstājot Braunam ne mazāko šaubu, ka šī atbilde bijusi katēgoriska. Ženēvas konferences jaunu sasaukšanu, starp citu, savā laikā pieprasīja arī Kanada un Indija, kas kopā ar Poliju sastāda starptautisko kontrolkomisiju Indonēzijā.

Kaut Vietnama atrodas daudz vairāk sarkanās Ķīnas nekā Pad. savienības interešu sfairā, bet Maskavas un Pekingas starpā pastāv visdziļākās ideoloģiskās domstarpības, krievi nebūt nav ieinteresēti sadarboties ar brīvo pasauli Vietnamas kaŗa izbeigšanā. Gluži otrādi, bez tiešās iejaukšanās, palīdzot mazliet ar ieročiem un kaŗa materiāliem (vairāk gan ar nepildītiem solījumiem), Pad. savienība ar vislielāko apmierinājumu vēro amerikāņu iestigšanu Āzijā. No Maskavas tālejošās politikas viedokļa raugoties, būtu vislielākā muļķība sākt darboties Vietnamas kaŗa izbeigšanas virzienā. No ASV kaŗa ar Ziemeļvietnamu, vēl vairāk no ļoti iespējama ASV kaŗa ar sarkano Ķīnu Pad. savienība var tikai iegūt. No vienas puses, kaŗš Āzijā jau tagad saistījis ievērojamus amerikāņu spēkus. Eventuāla kaŗa gadījumā ar sarkano Ķīnu amerikāņi būs spiesti savus spēkus daudzkārt palielināt. Un — Ķīnai atrodoties kaŗa stāvoklī ar ASV, drastiski mazinātos briesmas, ka kādu dienu Maocetunga divīzijas varētu sākt maršēt Sibirijas virzienā.

Mūsu mīļotais

Aleksandrs Treilons

dzimis 1917. g. 13. martā, pēkšņi miris 1966. g. 21. septembrī Minchenē.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

SIEVA Vācijā, BRĀLIS, SVAINE, KRUSTMEITA Kanadā un RADI Latvijā.

Komūnisti drīkst, ko citiem liedz

Nesen laikraksti ziņoja, ka padomju vēstnieks Romā Carapkins iesniedzis savas valdības vārdā protestu Rietumvācijas ārlietu ministrijai par vācu preses un raidītāju „apmelojumiem un uzbrukumiem", kas tiekot vērsti pret Pad. savienību.

Bet — kas lasāms padomju presē par Rietumvāciju? „Pravdā" nesen bija ievietots plašs raksts, veltīts vienam no Austrumvācijas novadiem — Hārca kalnājam. Gaŗi un plaši bija cildināta, protams, Austrumvācijas „augšupeja", tās rūpniecības „brīnumi"; patētiski aprakstīts Hārcas dabas skaistums, pieminēts arī raganu teikām apvītais kalns Brokens un raganu dedzināšana 15. gadsimta beigās kādas mazas Hārcas pilsētiņas tirgus laukumā. Še lasāms: „Raganu mednieki Vācijā vēl nav izzuduši. Vai tālu no viņiem aizgājuši tagadējie politiskie inkvizītori Vācijas rietumos, kuŗi cenšas iznīcināt komūnisma idejas?" Rakstā aprakstīts, ka 1844. gadā Vernigerodas grāfs izdevis pavēli arestēt Kārli Marksu, tiklīdz tas ierastos šī grāfa territorijā, un dzejnieku Heini. Tūlīt atkal uzbrukums Rietumvācijai: šim grāfam esot sekotāji arī mūsu laikā, Rietumvācijā visur sagatavotas pavēles par aizliegtās komūnistu partijas locekļu arestēšanu. Rakstā minēta arī Kvedlinburgas pilsētiņa, kur jau 80 gadu dzīvojot kāda „Frau S." Viņas vienīgais dēls esot augstāks ierēdnis Rietumvācijā un nemitīgi aicinot māti pie sevis, bet viņa negribot par to ne dzirdēt, it sevišķi pēc tam, kad Ziemsvētkos apciemojusi dēlu Rietumvācijā, jo nekad viņai neesot bijis tik labi kā tagad!... Raksts beidzas ar nodrāzto frazi par vācu baroniem: Hārcs, kuŗš agrāk bijis feodāļu un baronu īpašums, tagad esot „darba tautās veselības fabrika", kur šogad vien 100,000 cilvēku pavadījuši savu atvaļinājumu.

A. A.

„ĶĪNIEŠU AFĒRA"

Kriminālromānos Holandes vārds parasti saistīts ar gleznām un dimantiem, bet Hāgā nesen publicēta trīs Amsterdamas laikraksta „De Volksraut" žurnālistu sarakstīta grāmata — ne vairs kriminālromāns (faktiem tālu pārspējot izdomu), arī ne vairs par tādām ikdienišķām parādībām, kā mākslas darbu viltošanu, dimantu zādzību un kontrabandu. Grāmata „Ķīniešu Afēra" saistās ar kulminācijas punktu šāgada 16. jūlijā Hāgā, kad kāda ķīniešu automašīna sabrauca 42 gadus veco ķīniešu inženieri Hsusutsai, vienu no sarkanās Ķīnas ievērojamākajiem raķešzinātniekiem. Sabraukto ķīniešu aģenti vēlāk nolaupījuši no Hāgas Sarkanā krusta slimnīcas; nākamā dienā Hsusutsai miris ķīniešu sūtniecībā Prāgā. Kopš notikuma sūtniecību apsarga 50 holandiešu policistu, kas ieinteresēti uzklausīt nelaiķa kollēgu liecības. Astoņi no tiem atrodas sūtniecības telpās un nevarēs tās atstāt pirms izrunāšanās ar Holandes policiju. Holandes sūtniecības padomnieku savukārt tur kā ķīlnieku Pekingā.

Hsutsusai sabraukšana, nolaupīšana un nāve saistīta ar viņa darbību spiegošanas laukā: ķīniešu zinātnieks piegādājis amerikāņu centrālās pretizlūkošanas aģentūras ierēdņiem mikrofilmu ar kādas nervu gāzes formulu. Formula un tās izgudrotājs tagad atrodoties ASV. Grāmatā izteikts tikai minējums, vai poļu izgudrotājs uz ASV devies brīvprātīgi, vai arī amerikāņi viņu nolaupījuši. Ja viņš pāri okeanam devies labprātīgi, tad nav zināms, vai tas noticis politisku ideālu vai materiālu labumu ietekmē.

Mikrofilmas iegūšanā ievērojama loma piekritusi kādam ķīniešu dubultaģentam, kuŗam amerikāņi piešķīruši politiska azila tiesības savā sūtniecībā Damaskā šāgada jūlija beigās.

PĀRDOMĀM

Par tuksnešiem un oazi

Daudz ir pasaulē tuksnešu, bet dzimtene — zaļā dzīvības oaze — katram tikai viena. Tik viegli liekas nesamainīt šo zaļo dzīvības oazi ar kāda tuksneša smiltīm, un tomēr daudzi izvēlas pazušanu tuksneša smiltīs...

Edvarts Tūters

SPORTS

DVF SPORTA SVĒTKI BIRMINGHAMĀ

Anglijas 5. DV dienu sporta sacensības Birminghamā aizritēja bez sevišķiem pārsteigumiem. Samērā maz dalībnieku šoreiz bija no Ziemeļanglijas, bet kupli pārstāvēta Vidusanglija, visvairāk balvu iegūstot Lesteras sportistiem.

Par DV dienu ceļojošo kausu volejbolā sacentās 3 vienības. Jūtami pārāka izrādījās Lesteras Banga, kas, pieveicot Koventrijas DV ar 15—9, 15—12 un Koventrijas SK ar 15—12, 15—0, bet finālā Koventrijas DV ar 15—6, 15—10, otru gadu pēc kārtas ieguva kausu. Uzvarētāju sastāvā bija F. Laudobelis, Smits, A. Balodis, A. Lutkēvics, V. Purmalis, M. Irbītis un Bērziņš. Otrā vietā ierindojās Koventrijas DV vienība, par kuŗas sasniegumu var sevišķi priecāties, jo komplektējumā debitēja jaunās paaudzes spēlētāji, apliecinot jau it labu spēles prasmi.

Galda tenisā jauniešu grupā līdz 15 gadu vecumam uzvarēja I. Liepiņš, bet II grupā, katram sacenšoties ar katru, 1. vietā izvirzījās K. Dankbārs (Notinghama), kuŗš izšķīrējā pārspēlē ar 18—21, 21—12, 21—18 pieveica J. Turciņu (Lidsa): 3. vietu ieņēma G. Albats (Lidsa), 4. A. Balodis un 5. M. Rītiņš. Pieaugušo klasē šoreiz varēja redzēt spēlētājus, kas nebija startējuši iepriekšējos gados — brāļus A. un J. Rītiņu no Korbijas, H. Blezūru un I. Piķeli no Birminghamas un V. Griezīti no Lesteras. Saprotams, neiztrūka arī vecie spēki Riekstiņš, Irbītis, Ešmits, kuŗi jau gadiem piedalās DV sacīkstēs. Pēc spraigām cīņām uzvaru panāca J. Riekstiņš (Koventrija), izšķīrējā spēlē pārspējot M. Irbīti (Lestera) ar 21—11, 21—14. Trešā vietā ierindojās P. Ešmits (Koventrija) pirms J. Rītiņa, I. Piķeļa, H. Blezūra, A. Rītiņa un V. Griezīša.

Novusā jaun. grupā uzvarēja K Dankbārs, 2. A. Mellakauls un 3. A. Veichelis (visi Notinghama), bet pieaugušo klasē, spēlējot pēc divu zaudējumu sistēmas, pārākais izrādījās A. Purmalis (Mansfilda), 2. V. Purmalis (Lestera) un 3. J. Liepiņš (Lestera).

Šautriņu sviešanā sacentās visi pašreiz labākie šī sporta veida cienītāji. 20 dalībnieku konkurencē uzvarēja A. Dergačevs (Donkastera), 2. E. Pumpainis (Derbija) un 3. A. Alksnītis (Lestera).

Pēc sacensībām pirmo trīs vietu ieguvējiem visās disciplīnās balvas pasniedza DVF zemes valdes pr-ks Dr. L. Rumba. Sekojošajā ballē par DV dienu karalieni izraudzīja Ritu Otto (Volverhamptona), bet par viņas galma dāmām Anitu Grandāni (Stoke-on-Trenta) un Astrīdi Lozi (Koventrija).

A. F.

JAUNS ŠACHA KLUBS

Ņujorkas latviešu šachisti līdz šim pulcējās ap Baltiešu šacha klubu, kuŗš darbojas jau 10 gadu. Tagad, pateicoties galvenokārt vietējās DV nodaļas priekšnieka aktīvā šachista Jāņa Lāča iniciātīvai, jaundibinātais Latviešu šacha klubs 7. oktobrī sāk savu pirmo čempionāta turnīru. Turnīru vadīs jau kopš Latvijas patstāvības laikiem pazīstamais Universitātes Sporta šachists Arvids Purmalis.

Vairāki latviešu šachisti nolēmuši spēlēt abos — kā latviešu, tā arī baltiešu kluba čempionātos. Daži jau izstājušies no baltiešu kluba, citi paliek biedri, kaut arī pasīvā lomā.

Jaunā kluba regulārie spēļu vakari notiek piektdienās plkst 8 vakarā DV namā Kvīnā.

Jācer, ka jaunais klubs nākotnē spēs saistīt kuplāku skaitu latviešu šachistu. Šai sakarā izsakāma kāda īpaša cerība: ASV latviešu šacha meistarsacīkstes notiek ik pa diviem gadiem, nepārskaitļa gados. Tās notikušas jau Čikagā, Klīvlendā, Kalamazū un pēdējo reizi Milvokos 1965. gadā. Tagad, liekas, beidzot pienākusi kārta Ņujorkai: ja ne gluži nākošo reizi, tad aiznākamo gadu!

J. P.

Miermīlīga koeksistence komūnistu versijā

Pekinga 10. septembrī izdevusi rīkojumu visiem padomju un citu valstu studentiem atstāt sarkano Ķīnu. Slikti maskētajā paziņojumā uzsvērts, ka turpmāk ķīniešu mācības spēki būs par daudz aizņemti ar Maocetunga kultūrālo revolūciju, lai varētu atlicināt pienācīgi daudz laika ārzemniekiem.

Atbildot Ķīnai un vispār pasvītrojot arvien pieaugošo plaisu starp Pekingu un Maskavu, Pad. savienība tagad pieprasījusi Ķīniešu studentu izvākšanos. Pad. savienībā studējošo ķīniešu skaits ir neticami niecīgs — tikai 65 Maskavas, Ļeņingradas, Ķijevas un Irkutskas universitātēs. Ķīniešiem Pad savienība jāatstāj 24 dienu laikā.

Maskava izteikusi dziļu nožēlu, ka šāds lēmums bijis nepieciešams; nožēlu arī par to, ka divu valstu ideoloģiskajā kaŗā iejauktajiem studentiem tagad jāpārtrauc mācības. Maskava visu vainu uzveļ Pekingas valdībai, kas ar savu patvarīgo rīcību šādu situāciju radījusi. Tiklīdz sarkanā Ķīna savu naidīgo nostāju mainīs, — saka Maskava, — studenti varēs atgriezties.

MODERNĀ VERDZĪBA

Dadža karikatūra

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Pretēji konservātīvajiem, kuŗi jau vairākus gadus nevar izšķirties, vai nomainīt partijas vadītāju, liberāļi savā nesenajā konvencijā Otavā, kuŗā piedalījās 2000 delegātu no visas Kanadas, savam līderim ministru prezidentam Pīrsonam izteica nepārprotamu uzticību. Par spīti paša Pīrsona vairākkārtējiem norādījumiem par drīzu partijas līdeŗa amata atstāšanu, partijas locekļos valda pārliecība, ka pašreizējos apstākļos līdeŗa maiņa nebūtu vēlama. It sevišķi tādēļ, ka varbūtējie kandidāti aizsardzības ministrs Pauls Heljers un Žans Maršāns negūst visas partijas atbalstu.

☆ Britu Kolumbija ziņo par pārsteidzoši lieliem lašu lomiem un laikraksti jau ieteic no gaļas patēriņa pievērsties zivīm, jo tās lētākas. Tomēr izrādās, ka par spīti rekordlomiem, lašu cenas ir nedomā kristies.

☆ Pēdējā laikā ievērojami samazinājies kanadiešu ieceļotāju skaits ASV. Šai parādībai pamatā ASV valdības noteikums par darba iespējām. Zināmām profesionāļu un technisku speciālistu grupām piešķiŗ uzturēšanās atļaujas, kamēr nespeciālistus automatiski atraida. Lai dabūtu ieceļošanas atļauju ASV, nepieciešama ne tikai darba devēja garantija, ka ieceļotāju gaida darbs, bet arī, ka šo posteni vietējie nevar aizpildīt.

☆ Šāgada Pateicības svētku nedēļas nogalē nogalinātas 116 personas, lielākais skaits jebkuŗā Pateicības svētku nogalē kopš 1953. gada.

☆ Armijas apvienošanas programmā aizsardzības ministrs Heljers liberāļu konferencē saņēma vienprātīgu atbalstu. Liberāļu delegāti pieprasīja arī neatkarīgas aizsardzības vadlīnijas ar mērķi veicināt Kanadas speciālās intereses politiskajā un militārajā plāksnē un nobalsoja pret Kanadas piedalīšanos eventuālā kopīgi ar ASV radītā Ziemeļamerikas atomiskā pretraķešu aizsardzības sistēmā.

☆ Nākošo triju nedēļu laikā izšķirsies, vai Toronto sabiedrisko pakalpojumu darbinieki sāks streiku vai ne. Šo darbinieku katēgorijā ietelp biroja darbinieki, techniskie zīmētāji, priekšstrādnieki, žēlsirdīgās māsas, terapeuti un apkopējas, kopskaitā ap 2500 personu.

☆ Kvebekas valdība apstiprinājusi plānus izveidot Labradorā, Čerčila ūdenskritumā, lielāko elektrības spēkstaciju pasaulē. Par projektu līgumu uz 40 gadiem parakstījuši Kvebekas Hydro un Britu Ņufaundlendas sabiedrība Ltd., piešķiŗot Kvebekas provincei tiesības uz visu elektrības jaudas pārpalikumu. Paredz, ka darbu uzsākšana aizņems 5 gadus un nodarbinās 5000 vīru.

☆ Tuvākā nākotnē paredz pašreizējā CBC televīzijas raidītāja galvenā direktora Alfonsa Uimē (Ouimet) atlūgumos. Par viņa amata nākošo kandidātu min valsts sekretāres Džudijas Lamaršas departamenta apakšsekretāru G. E. Stīlu.

☆ Jauns algas pielikums gaidāms valdības iestāžu darbiniekiem — īpaši pasta darbiniekiem un vēstuļu iznēsātājiem, kuŗi jau labu laiku draudējuši ar streiku Ziemsvētku laikā. Valdība paredzējusi algu pielikumus arī ugunsdzēsējiem, apkures, sanitāro pakalpojumu, spiestuvju u. c. darbiniekiem. Valsts iestāžu darbinieki arī pieprasa tiesības uzsākt darbošanos politikā, kas tiem līdz šim nav atļauts.

Motto: Jūras krupim meža grāvī grūti.

LIEPĀJNIEKU UN APKĀRTNES ĻAUŽU UN VIŅU DRAUGU

LIEPĀJNIEKU DRAUDZĪBAS VAKARS

SESTDIEN, Š. G. 15. OKTOBRĪ,
LATVIEŠU NAMA AUGŠĒJĀ ZĀLĒ TORONTO

■ Pilna bufete ■ ■ Deja ■

Sākums pl. 8 vakarā. Ieeja $1.50

I JANKOVSKIS

REAL ESTATE BROKER

87 Roncesvalles Ave., Toronto 3.

Telefoni: 536-0143 533-8553-4

Augļu farma pusceļā starp Hamiltonu un St. Catharines, 10 akru augļu koku. Prasītā cena $11.900; ļoti ienesīgs īpašums. Tuvākai informācijai par abām farmām lūdz zvanīt V. Muktam, LE6-0143

Dārzsaimniecība 30 jūdžu attālumā no Toronto: 10 akru zemes, 4 istabu dzīvojamā māja ar visām labierīcībām, sakņu noliktava un darbnīca, 2 traktori, 2 smagās automašīnas, kartupeļu racējs, 2 kultivātori, 3 piekabes vāģi u. c. Uz īpašuma uzbūvēta siltumnīca. Tīrais atlikums gada laikā ap $5000. Pilna cena $14.200. Iemaksa $3.500.

Broadview — Danforth: 6 istabu dubultķieģeļu māja, cietkoka grīdas, eļļas apkure, tuvu satiksmei un veikaliem. Iemaksa $2.900.

Roncesvalles — Marion: 8 istabu dubultķieģeļu māja, divas virtuves, divas vannas istabas, divas garāžas. Prasītā iemaksa $6.000. Zvanīt V. Liličukam 533—8553 vai LE 4—1659.

Realtor